

DRŽAVI
Težilo 27. VII. 1932
krat

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

DOMOLJUB

Š I E V. 30.

V LJUBLJANI, DNE 27. JULIJA 1932

LEIO 45

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročilna, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani

Izobrazba

Današnji svet rad govori o izobrazbi. Ali če se hočemo malo postaviti, bomo rekli, da o prosveti. Če pa pogledamo čisto v tuj zelnik, bomo pa slišali besedo inteligence. S pomilovanjem se spominjamo časov, v katerih je veljala Prešernova beseda, da pastirji samski govoriti dosti več ne znajo kó imena črede. Radi govorimo o zaostalih in manj izobraženih narodih, kamor seveda sebe ne prištevamo; tudi beseda o zabitem kmetu ni še šla s sveta, čeprav je morebiti tisti, ki jo izgovarja, bolj zabiti kakor kmet sam.

Izobrazbe namreč ne daje po najnovejšem kroju izdelana obleka, ne bivanje v mestu, ne par napačno izgovorjenih nemških ali francoskih besed, ne metanje in brcanje žoge; izobrazba hodi povsem drug črna pota.

O potrebi izobrazbe mi ni treba dosti govoriti. Vsakemu človeku in vsakemu narodu je potrebna. Znana je sicer pritožba, da človek toliko velja, kar plača in da le petica da ime sloveče, vendar je pa res, da v družini narodov vsak narod toliko več pomeni, kolikor več je dal svetu umnih, izobraženih mož.

Vemo, da nam industrija tudi odpira pot med svet; toda ali ni industrija hči izobrazbe? Narod brez izobrazbe nima dosti razvite trgovine, ne bo poznal tovarniških dišnikov, stroji po tovarnah in po rudokopih mu bodo tuja stvar, iz devete dežele.

Izobrazba je širok pojem. Veliko od nas zahteva. Pa tudi vemo, da si vsi narodi zelo prizadevajo za izobrazbo. Dobro namreč vedo, da izobrazbo narod stoji, brez izobrazbe je zapisan propadu. Dolgo časa bo še naš narod živel v imenih Slovencek, Baraga, Prešeren, Erjavec, Gregorčič, Levstik, Stritar, Finžgar, Cankar, Zupančič in še v mnogih drugih tu neimenovanih. Vsa ta imena bodo svetu govorila in oznanjevala, da je tudi naše ljudstvo precej žrtvovalo za izobrazbo svojih sinov, da je izobrazbo cenilo in zanjo živel.

Zivimo v času, ko bi skoraj rekli, da prevladuje skrb za izobrazbo telesa. Moderne telovadnice, igrišča in kopališča, sportni klubi, mednarodne tekme, učni načrti za šole, zdravstveni domovi in še ta in ona moderna naprava nam govori o skrbi za negovanje telesnih moči in telesnega razvoja in zdravja.

Saj je kar prav tako. V zdravem telesu naj bi bila zdrava duša. To načelo, ki so ga poznali že narodi v davnih dneh, ima še vedno svojo polno veljavo. Samo eno opažamo danes. Svet hoče postati preveč enostranski: skoraj preveč se je vrgel na izobrazbo telesa

in njegovega razvoja in njegovih moči, pri tem pa zanemarija izobrazbo duha.

Izobrazba duha! Obširno je njeno polje. Ni še popolnoma zanemarjena, ne, ne; številne šole prihajajo o tem, da še živi skrb za izobrazbo duha. Mislim, da je Lavtizar zapisal tiste besede: »V osmo šolo nismo nosili toliko knjig kakor jih sedaj nosi učenček drugega razreda.« In on da je zapisal tisto tožbo, da danes po šolah, posebno po osnovnih šolah hočejo natrpati mlade dubove z vso mogočo znanostjo in učenostjo, s potrebno in nepotrebno, kar daje potem povod, da se sedanji rod, ponosen in obol radi svojega znanja, brani poštenega in pametnega dela. In tako da vzgaja današnja šola rod domišljavih »učenjakov« ne pa ljudi, ki bi znali biti plemeniti po duhu in po sreči.

Prišli smo tako do tiste izobrazbe, ki jo danes svet v šoli in zunaj šole najmanj govori. To je izobrazba srca.

»Srčne izobrazbe ni,« mi je pred kratkim tožil prijazen potnik na železnici. Ni je? O, je, ampak spi, duh časa jo je nekam zamoril. Duh sedanjega časa je bolj prijazen sirovosti, notesanosti, sovraštvu, škodoželjnosti, trdosrčnosti, nadutosti in podobnim stvarim. Kjer pa vladajo zgoraj imenovane spake, tam srčne izobrazbe ni in je nikoli ne bo.

Srčna izobrazba, ki uravnava dolžnosti finega, olikanega, naravnost izklesanega vedenja, pač pa beseda prijaznega, ljudomilnega in plemenitega, dostojnega obnašanja. Kakor je Kristus dejal: »Če hočeš v življenje iti, spolnuj zapovedi,« tako bom jaz za njim ponovil iste besede malo drugače: »Če hočeš skrbeti za srčno izobrazbo, spolnuj zapovedi.«

Srčna izobrazba uravnava svoje dolžnosti do Boga, ti bo povedala, kako se vedi v hiši božji, na pokopališču, v tuji hiši, do tujih ljudi, v družbi in povsod. In to je vse zapisano v knjigi zapovedi. Ta knjiga je prva knjiga dostojnega vedenja. In kdor te knjige ne pozna in se po njej ne ravna, zanj je zastoj pisal Urbanus »Knjigo o lepem vedenju«, zanj je bil zastoj natisnjen »Olikani Slovenec«, zanj se je zastoj trudilo še nebroj drugih pisateljev, ki so po knjigah reševali vprašanje lepega vedenja.

Potožil mi je nedavno neki berač: »Oh, kakšni so otroci v vašem kraju!« Potožila mi je neka tuja gospa: »Veliko boste še morali delati, da se bodo vaši ljudje priučili dostojnemu obnašanju.« Ali je to resnica? Ne bom tega preiskoval. Vendar pa ne bo napačno, če

se bomo v naslednjih člankih malo pomenili o dostojnem vedenju, torej o izobrazbi srca.

Premalo pa bo, če bomo o tej stvari samo pisali, če bo tiskarski stroj prenesel te besede na papir, če pa vi tega ne boste brali ne izvrševali. In tole je pri nas napačno: pišemo še dosti pridno, tudi beremo še za silo, ali da bi to, kar beremo, tudi v dejanju izvršili, tega pa ne. Ali smo preleni ali nas je pa sram?

Naj bo posej malo drugače!

Evharistični dan

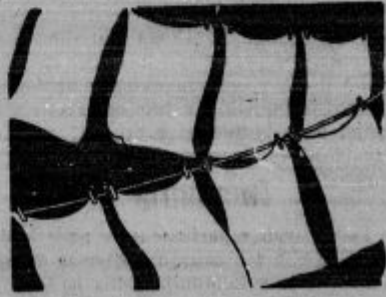
za moše in fante ribniške dekanije

bo v nedeljo, dne 31. julija pri Sv. Gregoriju. Ob 10 dopoldne bo prvi evharistični govor, potem sv. maša na prostem z moškimi ljudskimi petjem in godbo, nato drugi evharistični govor. Ob 2 popoldne bo procesija z Najsvetejšim za moše in fante s petimi litanijami Mater božje, po procesiji blagoslov z Najsvetejšim na prostem. Po blagoslovu pa se bo v dvorani tamošnjega Doma predstavljala zadnja večerja iz pasijona (brez vstopnine).

Može in fante iz ribniške dekanije! Po hitite ta dan vsi k Sv. Gregoriju, da se na lepi višavi poklonimo svojemu evharističnemu Bogu, se z njim pogovorimo in pri njem poklonimo!

Dekanijska duhovščina.

"Dobro ohranjeno je -perilo!" - seveda če je oprano z Gazelo!

TERPENTINOVO - MILO

GAZELA

-pere res lepo bota

PO SVETU

Katoliška cerkev

s Euharistični kongres v Kopenhagnu. Od 18. do 21. avgusta t. l. se vrši euharistični kongres v Kopenhagnu na Danskem. Udeležbo so že sporočili: kardinala van Rossum in Hlond, dalje škofje in Lütticha in Genta, apostolski vikar Švedije in Islandije, kakor tudi apostolski administrator v Norvegiji. — V benediktinski samostan v Parizu so te dni slovesno sprejeli med redovnice Marijo Ivonne. Obrede je opravil sam pariški kardinal nadškof Verdier. M. Ivonne jebila do teh dni najbolj priljubljena in hvaljena igralka velikega francoskega gledališča.

Italija

s Kako precejnujejo svojo moč. Fašistični tisk obširno poroča o velikih demonstrativnih svečanostih, ki so jih fašisti priredili v spomin Dalmatince Františka Rismonda, doma iz Splita, ki je umrl v svetovni vojni leta 1915. kot dobrovoljec na avstrijski fronti na italijanski strani. Svečanosti so pripravljali par mesecev in so ji pripisovali velik pomen. Bila je v Sala del Littorio in so se je udeležili vsi predstavniki pokrajinskih, cerkvenih in vojaških oblasti ter je bilo prisotnih več generalov in miličnih konzulov. Vojaška godba je igrala dalmatinsko himno in ko so se ljudje razšli iz dvorane, so hodili v skupinah po ulici ter klicali fašizmu, Mussoliniju in italijanski Dalmaciji. Podobne demonstracije so se višile tudi v Gorici.

s Ostavka vlade. Pretekli teden je marsikoga presenetila vest o delni ostavki fašistične vlade. Kar pet ministrov je odstavil g. Mussolini, med njimi zunanjšega ministra Grandija in finančnega ministra Mosconija. Grandi se po mnenju g. Mussolinija na zadnji konferenci v Lausani ni izkazal, pa tudi ostali baje niso bili na svojem mestu. Zlasti zamerijo odstopivšemu finančnemu ministru Mosconiju, da ni imel uspeha pri iskanju posojila v Ameriki, na katero je fašistična vlada z gotovostjo računala. Prazna ministrska mesta je zasedel g. Mussolini s samimi svojimi najbližjimi pristaši, zunanje ministristvo pa si je obdržal sam, kar znači, da Italija na prihodnjih mednarodnih konferencah ne bo več zastopana po svojem ministru, kakaj g. Mussolini, kakor znano, iz gotovih tehničnih vzrokov dolejši ni imel navede, nastopati na posvetovanjih izven mej italijanske države. Zamenjani so tudi nekateri podtajniki, med njimi dolgoletni Mussolinijev sodelavec v ministrskem predsedstvu, znani voditelj pozivalec tržaškega narodnega doma, Giunta. Če pomenja odhod Giunte začetek dobe poštenjšega ravnanja s primorskimi Slovani in boljših sosednih odnosov z Jugoslavijo, je g. Mussolini zabrenkal vendarle enkrat na boljše struno.

Rumunija

s Po volitvah v parlament. V nedeljo dne 17. julija so bile v Rumuniji volitve za državni zbor. Čeprav je v Rumuniji čudna navada, da dobi pri volitvah večino običajno vedno tista stranka, ki je na vladi, radi verjamemo, da je topot z zmago kmetске stranke prišla v nemali meri do moči prava volja naroda. Zapusčina, ki jo je prejela kmetška stranka po vladi prof. Jorge, je zelo delavna. Rumunske finance so v razvalu, posojila pa od nikoder ni. Zelimo kmetški stranki najboljših uspehov,

vendar dvomimo, da bi dosegla to, kar hočejo njeni idealni voditelji. Smo prepričani, da bodo Jorgini ali katerikoli bratci podobne bande, zopet na krmilu, kakor hitro bo državni voz vsaj za silo potegnjen iz blata. So za enkrat gotove okoliščine, notranje in zunanje naravi pri ureditvi romunske države močnejše od volje večine romunskega naroda.

Bolgarija

s Rusi se vračajo v sovjetsko demovino. Več tisoč Rusov-beguncev, ki so bivali zadnji čas v Bolgariji, se po poročilu tamošnjih listov vrne v Rusijo, ker jim je boljševiška vlada dovolila povratek. Od 9000 bivših bojnikov Wranglove in Denikinove armade, ki se je borila proti boljševikom, je pomiloščenih 8500 bojnikov. Prva skupina je baje že odpotovala iz bolgarskega Burgasa v smeri proti Odesi. Druge ji sledi. Daj Bog vsem srečen povratek in obilno mero prave razsodnosti!

Avstrija

s Iz slovenskega Korotana. Zlato sv. mašo je opravil te dni g. Franc Katnik, sedaj v bolnišnici Elizabetink v Celovecu. Bog ga ohrani do skrajnih mej življenja! — V Zihpolju je bil radi slabega gospodarstva z občinskim premoženjem odstavljen župan landbundovec Josip Gerčičnik. Na novo je bil izvoljen Josip Brat p. d. Kometar. — V Škoficah so prisilili slovenske otroke, da so pri božji službi nemško petli. — Električni tok je ubil pri delu v opekarni 24 letnega Brukarjevega Pepeja iz Drveče vasi pri Pliberku. — V Škocijanu v Podjuni so pokopali: Miho Gomernika z Zamanja, Lovrenca Voštarja in 83 letnega Keronovega očeta, najemnika Knezove žage v Perarčiji. — Hudo obna roka je zanelila hišo pri Hancmanu in ko so streljali dekli kot nevesti v slovo, je do tal pogorelo veliko posestvo Plešovnika na Lancavi. — Pravijo, da letošnje leto na Koroškem ne bo slabo za med. — V 43. letu je šel v večnost v Kotmari vasi Kristijan Lajčaher p. d. Marinjak. — Pri Mariji na Zili je zapustil solzno dolino Nohbarjev oče iz Trdanič. — Novi zvon so dobili v Veliki vasi pri Št. Jakobu v Rožu. — Papirnica na Reberci je odpovedala vsem delavcem. — Novomašnik Mohor Piec je nameščen kot kaplan v Dobri vasi. — Samostansko gimnazijo v Št. Pavlu je obiskovalo od 187 dijakov le 5 Slovencev. — Kako grdo se sedaj pred volitvami zmerjajo kulturni Nemci, naj pokažejo sledeče »kulturne cvetke« iz nekega nemškega časopisa na naslov hitlerjevcev: Dreckbande, Gelichter, Pest, abortfarbene Knüppelgarde, Nazibanden, dreckbraune Hemden, verbrecherische Elemente, abortfarbene Stroiche itd.

Češkoslovaška

s Za združitev rimsko-katoliške in pravoslavne cerkve. V Velehradu na Češkoslovaškem se je vršila 18. julija konferenca predstavnikov katoliške in pravoslavne cerkve. Obravnavali so vsa pereča vprašanja, ki ločijo obe veroizpovedi z željo, da pride do sporazuma. Sklenili so, da se bo pečala s spornimi točkami še posebna ožja skupščina. Potrebno dovoljenje za to je že dala sv. stolica, kakor tudi pravoslavni patriarh v Carigradu (Istanbulu).

s To in ono. Ostavko je podala češkoslovaška Udržalova vlada. Predsednik Masaryk je dejal, naj vlada začasno dalje. — 5000 ljudi se je udeležilo pogreba tovarnarja Bafa

5.000.000

Ogromne dobitke
prisvajajoči vlogi sudije

Srečna in zgradba Beogradsko kalodara

Cena sreče: 100 — 50 — 25.

Dobe so: pri holičinski, župani in občinskih uradih denarnih zavodih, itd.

Zrebanje 31. avgusta 1932

70.000

v Zlinu. — Češkoslovaški poslanec Rypar slavil 50 letnico rojstva in 25 letnico matstva v Lurdu. — Velebogataš Bafa je poročil zase le 500 Din tedensko. Izrednemu močnejše postaviti spomenik na kraju, kjer je Bafa ponesrečil.

Nemčija

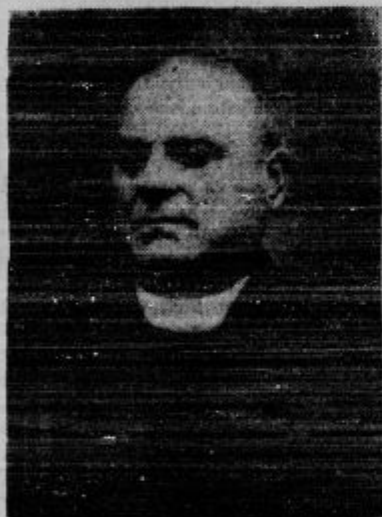
s Republika ali monarhija. Dne 31. julija 1932 se vrše v Nemčiji volitve za državni zbor. Volilne priprave vseh strank so v polnem teku. Dan na dan se vrše posvetovanja in študijski časopisjem in milijoni letakov politične stranke pridobiti volilce zase. Kdo bo zmagal? Gotovo je, da imajo stranke, ki so iz zbrane okrog bivšega kanclerja Brüninga, so v glavnem socialisti in centrum, že dane med nemškimi narodom večino. Vendar ta hitlerjevci upajo na zmago, kakaj zelo so močni in vlada Popenova jih podpira in tudi državni predsednik Hindenburg z vsem svojim zaslišanji odredbami ščiti hitlerjevce. Kakor znano, so dežele v Nemčiji takorekoč države in državi. Imajo vse svoje, celo vlade z ministri in predsedniki. Ker hitlerjevcem priskoči vlada, s socialdemokratom Odoom Braunom ni bila po godu, so zaposlovali, da je Hindenburg to vlado kratkoma in preko dolgi ustave razgal in upravo Prusije postavi pod generalsko komando. Druge nemške dežele so protestirale. Zato je kancler Popen sklenil v Stuttgart nemške predsednike vseh nemških dežel in slovenski obljubil, da se samostojnosti teh dežel ne bo dotikal in da ne doka komisarja, kot ga je dobila Prusija. Popen je tudi zardil, da stoji njegova državna vlada slejkoprej na stališču federalizma. Vendar se zdi, da kancler ne misli odkritosrčno in da on je vse te izjave narekoval. Je strah, kakaj se nemške dežele z Bavarsko na čelu so trdno obločene, da se bodo borile za svojo samostojnost in neodvisnost, če treba tudi z orožjem v rokah. Zato je upravičeno upanje, da bo v 18. julijem hitlerjevskega divjanja tako ali tako konec. Je pa tudi že zadnji čas, da v korist Nemčije in svetovnega miru končno vezavši enkrat za vselej izginejo z dnevnega računa izkusi bivše cesarske rodbine in nje agenti, ki streme za tem, da na razvalinah republikanske Nemčije zopet zaplapolja zastava cesarske hohencolernske familije, zataknejo prusko piketavbo.

Anglija

s To bi bilo pravično. Westminsterški nadškof kardinal Bourne se je v nekem govoru glede svobode vzgoje takole izrazil: »Vsaki veri bodi zajamčena prostost vzdrževati ločeni zasebnih verskih šol, kolikor ve, da jih je potrebno za vzgojo njene mladine. Država ni

Pred 25 leti. Srebrnomašnik prevzv. g. knezoškof dr. Gregorij Rožman kot novomašnik.

Duh. svetnik g. Jakob Gašparič, župnik v Trbovljah — šestdesetletnik.

Italijanski zunanji minister Grandi, ki je zastopal Italijo v zunanji politiki od leta 1929, je odstopil. Njegov naslednj bo vodil zunanje politične posle Mussolini sam.

Koliko ste bolj sveži in sposobni za delo, če ste zdravi. A Vaše zdravje si ohranite najbolj s snago. Za vzdrževanje te čistote je potrebno dobro in nežno milo, katero varuje Vašo kožo in pere perilo temeljito in čisto. Uporabljajte že 80 let poznano

SCHICHTOVO MILO

ZNAMKE JELEN

BDH 3. 4. 26

Mimoidoži: »Tu imate pet dinarjev. Hudo mora biti takole pohabljen in kruljav.«
Berač: »Da. Toda prej, ko sem bil slep, so mi včasih kaj iz klobuka ukradli.«

»Mnogo je deklet v naši vasi, ki se ne marajo omožiti.«
»Kako pa to veš?«
»I, snubil sem jih.«

Svatje slatomašnika g. prošta Andreja Kalasa, zbrani v Marijanišču v nedeljo, dne 24. julija.

KUPUJTE PRI TVRDKAH, KI INSERIRAJO V »DOMOLJUBI«!

staršem teh otrok nakaže povprečni znesek, ki bi bil potreben za njih vzgojo v državnih šolah. Kar bi še manjkalo za vzdrževanje zasebnih verskih šol, tisto naj bi prispevala dotična verska organizacija. To bi bilo obojestransko pravično in vzgojno velikega pomena. Zakaj v tem slučaju učiteljske moči na zasebnih verskih šolah ne bi bili državni uradniki, vsaj glede plače ne, ampak namestniki staršev, kot bi po naravnem in božjem pravu moralo biti. In če bi bilo v resnici tako, bi bila vzgoja vse drugačna.

Drobne novice

Manevrom italijanske vojne mornarice prisostvuje tudi predsednik ital. vlade g. Mussolini.

Za olimpijade v ameriškem Los Angelesu je razprodanih vseh 857.000 vstopnic.

Koloradski hrošč (krompirjev škodljivec) se je pojavil po nekaterih krajih Nemčije.

V Avstriji bo zeleh dobra žetev, trdi tamonjske kmetijske ministrstvo.

Radi komunistične zarote so zaprli v Rimu 100 oseb.

Skoraj za 25 milijonov lir je nakupila Italija zlata in zlatega nakita od svojih državljanzov.

Japonci so razsedli del Mongolije 20.377 milijonov dolarjev bi Amerika izgubila, če bi se izvedel dogovor v Lausanne.

103 leta stara tenica je umrla te dni pri delu na polju v italijanski vasi Bitonte.

Leninograd (Petrograd) ima 2.787.700 ljudi, od teh je 1.448.300 moških.

Zupan v ameriškem Chicagu Čeb Černak pride na zimo v Prago.

Katoliški študenti ne pošiljajo več otrok v bivše jezuitske šole, ki jih je nedavno zavzela framska vlada.

Carinska vojna vlada med Avstrijo in Madjarsko. Italiji ni prav.

Začasno trgovsko pogodbo na podlagi največje ugodnosti sta sklenili Nemčija in Kanada.

Enoletno trgovsko pogodbo sta podpisali Bolgarija in Nemčija.

Največ dobavlja Rusiji ta čas Nemčija. Sloveči francoski pisatelj René Bazin je umrl 20. julija 1932 v Parizu.

Vse kolovodje madjarskih komunistov so zaprle oblasti na Madjarskem.

Strahne nevihte se napravile več desetmilijonske škode v Bukovini in Besarabiji.

46 milijonov zlotov primanjkljaja izkazuje za junij poljska državna blagajna.

Nevarno je obolel bivši avstrijski kancler dr. Schober.

Vse poročene učiteljice hočejo v Avstriji deloma odpustiti iz službe, deloma upokojiti.

Japonska namerava zasesti Peking, bivše glavno mesto Kitajske.

Brez razorožitve sveta ne more črtati Amerika vojnih dolgov, je rekel ameriški senator Borah.

V lase so si sketili na zborovanju medparlamentarne zveze v Zenevi francoski in italijanski poslanci. So padale ostre besede.

Primerota se prvi slovenski savez

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUČNICOB:

Delje, Palesa, Ljudsko posojilnica, Zagreb, Starčevićev trg 6, Koprivica, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI, puča 22, Beograd, Banačarova 2

KAJ JE NOVEGA

Zahvala

Janez Božič, posestnik v Gabrju št. 105, kateremu je 6. julija letos pogorela stanovanjska hiša, potrjuje prejem 1000 Din od uprave »Domoljuba«, za katere se iskreno zahvaljuje potom »Domoljubovega« poverjeništvu, pri katerem je januarja plačal celoletno naročnino za »Domoljuba«.

Župni urad Brusnice, 21. julija 1932.

I. Sešek, župnik.

Osebnosti

d 25 let je preteklo dne 21. julija t. l., kar je bil v Celovcu posvečen za duhovnika sedanji ljubljanski vladika g. dr. Gregorij Rožman. Molimo v težkih časih za svojega ljubljenelega nadpastirja! Knezoškofa srebrnomašnika Bog živi!

d Nadžupnijske Sv. Jerneja v Rogatecu je dobil gosp. Jožef Zekar, lamkajšnji dolgoletni kaplan. Slovesno ustoličenje bo dne 1. avgusta. Bog daj srečo!

d 25 letnice mašništva je obhajal ono nedeljo na Vrnskem tamošnji župnik g. dr. Valentin Mörtl. Živijo!

d Osebnosti izpremembe v frančiškanskem redu. Te dni je vodstvo frančiškanskega reda v Ljubljani izvršilo nekatere izpremembe, in sicer postane gvardijan v ljubljanskem samostanu p. Gracijan dr. Heric, p. Dionizij Dušej pride za gvardijana v Brežice, p. Karel Dijak je prestavljen v Kamnik, p. Konstantin Vrančar je prestavljen v Maribor, p. Jožef Aljančič pride na Ročno, namesto p. Kerubina Begija, ki je odšel v Aleksandrijo, se imenuje za kaplana pri frančiškanski župniji v Ljubljani p. Krizostom Sekovanič.

d 40 letnico mašništva je praznoval dne 19. julija župnik in duhovni svetnik v Polzeli g. Ivan Jodl. Bog ga živi!

d Razpisano je dušnopastirsko mesto v bolnišnici za duševne bolezni na Studencu pri Ljubljani. Doslej je imel to mesto znani slovenski pisatelj g. Jalen.

d Za predsednika upravnega odbora kreditnega društva Mestne hranilnice ljubljanske je bil izvoljen kavarnar in restavrater g. Franjo Krapež, za podpredsednika pa stavbenik Danijel Battelino.

d Komandir orožniške postaje pri Sv. Urbanu pri Ptuj, narednik g. Vinko Polmin, je premeščen v Cetinje.

d Še ena srebrna sv. maša; opravil jo je te dni v daljni Ameriki g. p. dr. Hugo Bren. Bog ga živi!

d Po službeni potrebi je premeščen v Beograd sodnik dr. Farkaš, ki je deloval v Soboti izza prevrata sem.

d Župnijsko Ribnice na Pohorju je dobil g. Vrhnjak Alojzij, doslej župnik pri Sv. Petru.

d 60 letnica rojstva in obnem svoj god je praznoval 25. julija župnik in duh. svetnik v Trbovljah, gosp. Jakob Gašparič. Ljublj. Bog ga ohrani še mnogo let!

d V Ameriki se je vrnil v ponedeljek 25. julija ameriški novomašnik gosp. p. Tomaž Hoge. Srečno pot in obilo božjega blagoslova pri delu v vinogradu Gospodovem!

d Upokojen je dr. Franc Derganc, šef oddelka državne bolnišnice v Ljubljani.

Domače novice

d Nabava živinske hrane in stelje za vojsko. Takoj po končani košnji in žetvi bodo vojaške komisije kupovale za gotov denar na licu mesta, naravnost pri proizvajalcih (kmetih) za vojaško potrebo seno, oves, ječmen in slamo. Posredovanje po dobaviteljih (prekupcih) je izključeno.

d Birnanje v Javoru pod Ljubljano bo 31. julija. Obenem bo farao žegnanje sv. Ane.

d Osrednji urad za zavarovanje delavcev, Ministrstvo je imenovalo za to v. ad. mesto prejšnjega pod predsedstvom dr. Mihe Kreka, novo ravnateljstvo, ki je imelo te dni sejo.

Na predlog g. Ribnikarja je bil izvoljen za predsednika dosedanji komisar g. Ivan Tavčar, za 1. podpredsednika pa g. Josip Rebek.

Edina delavska organizacija, ki je v novem ravnateljstvu zastopana, je Narodna strokovna zveza, ki ima organiziranih najmanj delavcev in nastavljenecov. Jugoslovanska strokovna zveza, kakor tudi zastopniki bivših socialdemokratskih strokovnih organizacij v novem ravnateljstvu niso zastopani.

d Krasnega jelena so ustrelili pri Slatini na Hrvaškem. Jelen je bil težak 250 kg. rogovje je imelo 22 izrastkov.

d Romanje štajerskih Slovencev na Brezje, oziroma polovična vožnja za to potovanje je sedaj dovoljena. Romanje se vrši v dneh 7., 8. in 9. avgusta. Čes prijave župnim uradom je samo do 28. julija.

d Javno kuhinjo za brezposelne dobe Trbovlje. Tudi drugod naj bi se pravočasno zagnili, zakaj zima nam ne obeta biti prijazna. A »Dom revežev« hoče postaviti v Mariboru tamošnjo krščanska ženska zveza.

d Slovensko blagoslovitev nove sgradbe kaplanske v Lokah pri Zagorju je izvršil dne 17. julija sem g. nadškof dr. A. Jozuč.

d 25 letnice smrti škola Antona Martina Slomška so praznovala dekleta iz vseh župnij Smarske dekanije dne 17. julija v Smarjah. Prišlo je tudi mnogo moč in fantov. Govorili so gg. kanonik Časl. dr. Hohnjeac, župnik Kociper, msgr. Vražič in tudi sama dekleta. Krasno je bilo!

d Tridesetletnico svojega delovanja slavi dne 7. avgusta Hranilnica in posojilnica pri Sv. Ani v Slov. goricah.

d Kako je z agrarno reformo v gornjegrajskem kraju. Ker se o tem vprašanju govori in piše, smo na merodajnem mestu zaprosili in dobili sledeče pojasnilo: Od veleposelstva ljubljanske škofije v Gornjem gradu je bilo z odlokom iz leta 1922. (ne 1932) odano v agrarni zakup pašniškim zadrugam ca. 1500 ha planinskih pašnikov in ca. 110 ha poljedelske zemlje posameznim agrarnim interesentom. K planinskim pašnikom je prištetih tudi ca. 2000 ha nerodovitnega sveta, ki sega do Ojstrice. Tekom 10 let so razne komisije trikrat pričele določevati meje pašnikov, ki so deloma pramešani z gozdovi, toda tega dela niso dovršile, ker je bil prvotni odlok iz leta 1922. preveč pomanjkljiv ter so odložile to delo, dokler ne izide zakon o agrarni reformi, ki naj bi točno odredil, katera zemljišča spadajo pod agrarno reformo. Zakon je v juniju 1931 izšel ter določil, da od cerkvenih posestev spadajo pod agrarno reformo ona zemljišča, ki so bila že oddana v

agrarni zakup; v tem slučaju že v letu 1922. V to svrbo bo agrarna komisija pričela poslovati 1. avgusta 1932 ter končno zaključila uradno poslovanje, ki traja od leta 1922. dalje. Zvedeli smo tudi, da je škofija že nekaj let opetovano zaprosila, da se zemljišča čim preje oddele pašniškim zadrugam in drugim interesentom, katerim je pašnike vse do vojnih časov sama prepuščala ter so jih uživali pod ugodnejšimi pogoji. Vse interese pa bo morda zanimalo tudi to, da jim je možno priti v končno posest zakupnih zemljišč, ako sklenejo pogodbe za zemljišča po cenah, ki jih določa zakon, nasprotno pa bodo kupnino pričeli s prihodnjim letom plačevali v 20-letnih obrokih. Privilegirani agrarni banki ter jih v tem slučaju zadenejo 5% obresti za 20 let. Najtežje vprašanje, ki zadeva agrarno reformo pri tem veleposestvu, pa tvori 34 patronatov, ki tudi zahtevajo svoje ugodnosti za vzdrževanje cerkev in župnijskih poslopj. Tudi o tem vprašanju bo uradna komisija našla rešitev, da bo del teh bremen ostalo na veleposestvu, del pa bodo prevzeli interese.

d Srebrni drobci po 10 dinarjev je prišel zadnje dni v promet. Sledijo še: 20 dinarski novci in novi bankovi po 50 in 1000 Din.

d Od nedelje 24. julija dalje bo vozil na progi Crnomelj—Karlovac dnevno nov potniški vlak. Iz Crnomlja bo odhajal ob 20.25 in prihajal v Karlovac ob 21.50.

d Novi bronasti zvonovi na Brezjah so se prvič oglasili v nedeljo dne 24. julija 1932.

d Okrog 70 milijonov intabuliranih dolgov na razna posestva prenaša ta čas Ljubljana in okolica.

d Velik avto je nabavila za gasilno društvo občina Murska Sobota. Samo društvo pa je že naročilo motorno brizgalno.

d "Franz-Josef" grenčica je izredno milo učinkujoče odvajalno sredstvo.

Med brati Hrvati

d Zaradi deklet. Te dni se je vršila v Mrzlem polju pri Karlovcu svatba kmeta Janká Zivčiča in Mare Desovič. Na svatbo sta prišli tudi dve skupini fantov, in sicer ena z Mrzlega polja, druga pa iz Vinice. Med njimi je obstajalo že dalj časa sovraštvo zaradi deklet. Na svatbi je ves čas vladalo napeto razpoloženje. Lepa Magda Čunovič je plesala in se zabavala z nekim fantom, kar je razjarilo drugega. Pograbil je steklenico in jo vrigel v dekleta. Izbil ji je levo oko. Takoj nato je nastal splošen pretep, ki je končal s tem, da so na bojišču obležali trije hudo ranjeni in nekaj lažje ranjenih.

d Proglas na prebivalstvo v Sisku, v katerem se opozarja na posledice zakonskih določb vae one osebe, ki razširjajo lažnjive govorice in razne letake, je izdalo predstojništvo tamonjše mestne policije.

d Letošnji kongres jugoslovanske zveze gozdarjev se vrši 19. avgusta in naslednje dni na Sušaku.

d V konkurz je prišla Prva hranilnica v Odžacih, najstarejši denarni zavod v Vojvodini.

d Dež in toča sta padala dne 21. julija celih pet ur v okrajih Jajce, Bos. Petrovac, Kotor Varoš, Mrkonjičgrad, Prijedor, Bosanski Novi in Savski Most. Letina je popolnoma uničena. V teh okrajih je letos ubila strela že 28 oseb.

d Toča je divjala te dni v trogirski občini v Dalmaciji. Ogromna škoda.

Želite li 3 centimetre rdečila za ustnice?

Ali sploh morete dobiti rdečilo za ustnice brez tuleca? Ne! Brez tega isto ne bi bilo zavarovano proti prahu in bakterijam. In to je tudi vzrok, zakaj se nežne luske Luxa nikoli ne prodajajo odprte. Higijenični ovoj varuje nežne luske od nečistoče... prepreči da nikaka nečistoča ne pride v dotiko z Vašim finim perilom in s tem tudi z Vašo kožo.

se ne prodaja nikoli odprt, temveč vedno samo v poznanem modrem ovoju

LxJ 2-32

za pranje volne in svile

d Zaradi živinske kuge, ki je v Vršcu pobrala že veliko število živine, je oblaš odredila, da mora biti živina, ki se nahaja na paši na srbski strani, zaprta. Lastniki te živine pa so nekega dne samovoljno prignali svo živino domov. Zato je policija vse te lastnike — 114 po številu — kaznovala z globami od 50 do 500 Din.

d Novo mestno hranilnico je dobil s 1. julijem Vršac v Vojvodini.

Iz naše prestolice

d Novi svetnik belgijskega poslanstva baron Rige je došel zadnje dni v Beograd. Baron Rige je Flamec in je v mladih letih odlično sodeloval v belgijskih katoliških organizacijah. Baron Rige obišče v avgustu tudi Slovenijo.

d G. Gjorgje Nastasijević je imenovan za novega jugoslovanskega poslanika na Dunaju.

d Slinavko in kuge na parkljih so zanesli v naše obmejne kraje iz Madjarske, Romunije in Bolgarije. Naša oblast je ostro nastopila, da se živinska kuga ne razširi v kraje, kjer je še ni.

d Naše srednje šolstvo konecem l. 1931-32. Ob koncu šolskega leta je bila sestavljena uradna statistika dijakov vseh srednjih šol (klasičnih in realnih gimnazij) v naši državi. Po tej je bilo v šolskem letu 1931-32 79.267 jugoslovanskega dijaštva. To število naših

srednješolcev (75.714 javnih in 3535 privatnih) znaša 0.57% prebivalstva naše države; število srednješolk pa nekaj pod polovico moških dijakov (17:8). Največje število odpade na dunavsko banovino najmanjše pa na vrbasko. Dunavska banovina ima 21.431 srednješolcev in srednješolk, savska 17.473, dravska 8850, drinska 6945, zetska 6598, vardarska 6464, moravska 5996, primorska 4066 in vrbaska 1744. Do največjega izraza je prišla srednja šola v dravski banovini, kjer pride en dijak na 129 prebivalcev. Naša država ima 166 srednjih šol (150 realnih gimnazij, 15 klasičnih gimnazij in 1 realko).

d Za zaščito industrije. Ministrski svet je načelno odobril ukrepe, ki bodo zdani za zaščito naše domače premogovne in železarske industrije. Podrobne odredbe pridejo še v razpravo. Kakor znano, uvažamo v Jugoslavijo na leto skoraj za 150 milijonov dinarjev tujega premoga. Ta uvoz je le delno potreben, in sicer le zelo kakovostnega premoga, ki je neobhodno potreben gotovim industrijam in posebnim strojnjam napravam. Velik del doslej uvoženega premoga se more nadomestiti povsem dobro z domačim premogom. Ukrep vlade bo ustvaril predvsem zlasti tudi možnost, da se poveča zaposlitev naših ljudi v naših rudnikih in tako omili brezposelnost in beda naših rudarjev.

d Izvojni previšek pšenice iz Jugoslavije ceni poročilo Iz. Vel. Bečkereka skupaj s sta-

Režim močne roke v Nemčiji. Kot poročamo na drugem mestu, je nemški min. predsednik Papan izvršil v Prusiji državni udar. Na sliki vidimo v zgornji vrsti sledeče može: državni kanceler von Papan, ki je prevzel posle komisarja za Prusijo. — Pruski ministrski predsednik Oton Braun, ki kljub državnemu udaru ni hotel izročiti svojih poslov. Umaknil se je šele sili. — Karel Severing, pruski notranji minister, ki se je pravtako po državnem udaru umaknil šele sili. — Zupan mesta Essen, dr. Bracht, ki je prevzel kot komisar vodstvu pruskega not. ministrstva. — Grzesinsky, berlinski policijski predsednik, ki je moral odstopiti. — General Rundstedt, ki mu je za časa obsednega stanja v Berlinu podrejena policija in vojaštvo. — Rundstedt je izdal takoj sledeči proglas: Po nalogu generala Schleicherja sem dobil polnomoč nad okrožjem Berlina in province Brandenburg. Pričakujem od vseh oblasti in prebivalcev, da se bodo pokorili vsem mojim odlokom, ki jih bom izdal, da se vzdrži javni red in mir. Kdor bo ta proglas na lepakih zlobotno strgal, pokvaril ali pomazal, bo kaznovan. — Berlin, 20. jul. 1932.

Na levi:

Lord Lytton obolel. Vodja preiskovalne komisije Zveze narodov za Mandžurijo, ki naj bi preiskovala japonsko-kitajski spor, je te dni nevarno obolel. Komisija se bo zavlekla, česar se Japonci gotovo veselijo, ker bodo lahko še naprej reševali mandžursko vprašanje na svojo pest.

Na desni:

Voda ruši hiše. V bližini mesteca Stadroda je bila sila povodnji tako velika, da je spodjedala celo velike hiše. Kljub temu pa človeških žrtev ni bilo. Škoda je seveda ogromna.

Gojenke gospodinjke šole v Repnjah pri praktičnem gospodinjstvem pouku.

Dimnik se zvija. Pri neki stari plinarni v Berlinu so porušili visok dimnik. Dočim so običajno dimniki, katerim razstrelje temelje, zrušijo na tla in se med padcem navadno prelomijo na dva ali tri dolge kose, se je ta dimnik zdrobil na celo vrsto obročev, tako da se je med padanjem že čudovito zvil.

rimi zalogami na najmanj dva milijona stotov, pri čemer so stare zaloge cenjene na en milijon stotov.

— **Huco zaprtje**, katar debelega črevesa, napenjanje, motenja v želodcu, odvajanje krvi, lenivost jeter, zlato žilo, bolečine v kolku, odstrani naravna »Franz-Josef« grenčica — zjutraj in zvečer majhen kozarec. Zdravniki strokovnjaki izpričujejo, da »Franz-Josef« voda učinkuje brez bolečin celo pri dražljivosti črevesa. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Nesreče

d Veliko zalogo krme in precej orodja je uničil ogenj posestniku Brezovniku, p. d. Hrastniku v Lokovici pri Šoštanju. Posestniku je namreč zgorel kozolec.

d Požar je izbruhnil nedavno v hlevih na veleposestvu g. Andreja Agniča v Srebrničah pri Novem mestu. Zgorela je vsa streha in dva voza sena.

d Iz Krke pri Kandiji so potegnili mrtvega g. Potočarja Franceta.

d Strela je udarila v kozolec posestnice Žigalove iz Osrečja, obč. Šmarjeta. Poleg tega je pogorel tudi hlev s podom in manjše gospodarsko poslopje posestnika Kirarja. Ker je bil kozolec sredi med hišami, je bila nevarnost za vas. Gasilci so požar omejili.

d Gospodarsko poslopje je pogorelo g. Cerneleu v Pavli vasi pri Pišecah.

d Strela je užgala gospodarsko poslopje posestnika Valentina Šege v Zgornji Bistrici, gospodarsko poslopje posestnika Jožefa Miška v St. Pavlu, šupo posestnika Leskovarja v Prebukovju. Strela je užgala tudi vojaško ekladišče sena in ovsu v Spodnji Hudinji.

FAVORIT najlepših časov —

— časov, katere preživi žena v pazljivem negovanju svoje lepote, je in ostane Elida Favorit milo s svojim nežnim finim vonjem. Isto ohrani polt čisto in jasno ter ji daje naravno svežost in lepoto.

ELIDA Favorit MILO

d Ognjeni plameni so uničili hišo Perdanu Alojziju v Šenčurju pri Kranju.

d Tudi pri uživanju borovnic treba previdnosti. Oni ponedeljek se je v gozdu najedel borovnic 7 letni sinček posestnika Krhina iz Gradišča pri Novem mestu. Kmalu nato pa mu je postalo slabo in pričel se je zvijati v hudih bolečinah, tako da se domači boje prav resno za njegovo življenje. Fantek je z borov-

niciami vred najbrže pogoltnil kakega strupenega pajka ali kako drugo strupeno žuželko, ali pa morda kako strupeno zelišče.

d Steklenica se je razletela. Te dni se je pripetila v stanovanju g. dr. Grossa, odvetnika v Novem mestu, huda nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Že priletna služkinja, Ana Iler, je pripravljala mažo za čiščenje parketov. V ta namen je imela pripravljeno ste-

RAZNO

Cez noč milijonar. V zakotnem nemškem mestecu živi mož, ki je v teh težkih časih postal skoraj čez noč milijonar. To je tamkašnji urar Eilfeld, ki zna vrtati najmanjše luknjice na svetu: 0,05 milimetra v premeru. Ta mož je dal industriji umetne svile cedilca iz zlata platine, skozi katere precejajo ali »predejo« tekočo snov za umetno svilo. Tako nastajajo evlenski niti. Eilfeld dobavlja svoje izdelke vsemu svetu in v doslej pozabljeno mestoce Grobzig prihajajo Japonci, Francozi, Italijani itd. Mož se v bogastvu ni prevzel in zahaja slejkoprej v svojo krčmo med priproste domačine. Izkazal se je pa tudi že, ko je dal na lastne stroške zgraditi ljudsko kopalnico.

Novinarska. »Frankfurter Zeitung«, je imela v Kodanju (Danska) poročevalca, ki ni bil za nobeno rabo. Vsi opomini so bili zaman. Lastništvo lista je pozvalo končno enega najduhovitejših uradnikov, Rodolfa Gecka, naj svojega kolego pouči, kako je treba delati. Geck je sedel in napisal sta-

Sheehan:

32

MOJ NOVI KAPLAN

Skočil je pokonci, toda molčal.

Odšel sem v cerkev in stopil pred oltar Brezmadežne.

»Predalec si šla v tem slučaju,« sem šepetal. »Ali je to plačilo za moje delo v zadnjih petdesetih letih, ko sem se neprestano trudil, da bi te vsi ljudje čimbolj častili. Spomni se vseh svetih rožnih vencev, spomni se vseh svetih maš, ki sem jih daroval Tebi v čast, majskih pobožnosti — in — in to naj bo plačilo? In ravno njo je to zadelo, o kateri sem mislil, da jo najbolj ljubiš. Moja beseda: izpraznil bom svetiljko in je nikdar več ne bom prižgal.«

Prijazne, modre oči so mirno zrle vame, in potem se je začela oglašati v meni ona čudna stvar, ki se imenuje vest.

»Kako si vendar nespameten, oče Dan! Ali misliš, da premoreš ti več kot Bog in Brezmadežna? Tvoja glava je polna svetne ničevosti in domišljaj si, da si poklican, da vodiš svet. Brigaj se rajši za svoje klasike in načrte, saj o svojih bolnikih itak nič ne veš. Le premisli, starec, tvoj čas bo kmalu prišel, in kaj bo naredil s teboj večni Sodnik, če je že malo deklico tako hudo kaznoval za nepremišljeni prestopki proti bližnjemu...?«

Odšel sem v obednico, toda jed mi ni dišala. Pripravljena je bila dobra večerja: pečena piška, prepečena slanina in nekaj kuhanih krompirjev. Misel na ubogega dekleta in njegov strašni klic: »Gospod odpusti! Ne stori tega!« mi je zaprla grlo, porinil sem

pripravljeno večerjo v stran in pomaknil stol k temnemu oknu.

Kmalu je prišla Hana, pogledala je na mizo, zmgala je z glavo in se ozrla na me.

»Ali vam piška ne ugaja?« je vprašala in se bala, da se mi je njena kuhinjska umetnina uprla.

»Ne, Hana, je že dobra, toda jaz danes... ne bom jedel.«

Začudila se je. Kaj takega! Po mnogih letih sem bil zopet enkrat brez večerje. Hvala Bogu! dober tek in milost božja me nista nikdar zapustila.

»Ali ste bolni?« je vprašala. »Sicer p ani čudno. Še nikdar nisem videla človeka, ki bi tako preizkušal božjo previdnost kot vi. Ali naj vam prinesem mrzle vode, če že ne boste nič jedli?«

»Hvala, Hana! Pozneje mi prinesite nekoliko čaja!«

Vsedel sem se h kaminu, strmel vanj in vsakovrstne misli so mi švigale po glavi. Kmalu je pridrvel oče Letheby, ki je komaj premagoval svojo jezo radi mojega nepričakovanega napada.

Stopil je pred kamin, uprl vame svoje ostre oči in rekel s prisiljenim naglasom hladno in ironično: »Priznati vam moram, da še vedno ne razumem vaše graje. Da je bila vaša jeza deloma upravičena, priznam in niti najmanj si ne drznem lastiti si pravico, da samo jaz izvem za vse skrbi in gorje, ki tare vaše župljane, toda upam, da mi boste oprostili, če vam povem, da sem se tu morda še preveč dosledno držal vaših navodil.«

»Ste že povečerjali?«

»Da, žele.«

»Dobro. Potem se vsedite in spili boste čašo kave. Pozvonite!«

Vsedel se je in počasi umiril.

klenico olja, katero je postavila na vroč štedilnik. Naenkrat pa je steklenica z močnim pokom eksplodirala in vsebino, ki se je pri prči vnela, je vrglo služkinji v obraz, nakar se ji je razlila po obleki, katera je bila hipoma v ognju. Čeravno so ji skušali obleko hitro strgati z života, je revica vendar dobila pri tem tako močne opekline, da so jo morali takoj odpeljati v bližnjo žensko bolnišnico, kjer pa je popoldne umrla. Tudi ga. dr. Grosava in njen sinček sta dobila nekaj opeklin, katere pa ne bodo nevarne.

d Junec je prebodel v Kamniku pri Preserju 12 letnega Jožeta Gruma, sina mestnega delavca iz Ljubljane. V bolnišnici je fant, ki je bil v Kamniku na počitnicah, preminul.

d Kola slamareznice je zgrabilo v Tržiču 15 letnega Franceta Ažmana. Mladič je na poškodbi umrl.

d Omahnil je v globino. V Vičancih v Slovenskih goricah se je te dni pripetil žalosten dogodek. 74 letni posestnik Jožef Cajko je škropil svoj vinograd. Ko je spravljaj vodo iz napol praznega vodnjaka, se je pri zaje-manju preveč nagnil naprej, da je omahnil v globino. Pri padcu na dnu se je najbrž udaril na glavo, da je oblezel nezavestno ter ga je voda, ki je bila tako plitka, da ni težočemu zakrila niti cele glave, zadušila. Po dolgem iskanju so ga domači našli v vodnjaku mrtvega.

d Ko je žagal na cirkularki. 24 letni mizarjski pomočnik Mihael Miklavčič, doma iz Kovorja pri Tržiču, je v sredo 20. t. m. žagal na cirkularki Podkorenem les. Med delom pa ga je kos lesa s tako silo udaril, da je v četr uri umrl.

d Razne nesgode. Ko je podiral drevje, je padlo drevo na logarja Alojzija Pihlerja v Vurbergu pri Pljuju. Hude poškodbe. — Ko so spravljali seno, je skočila s skednja na voz

PLANINKA ČAJ

Bahovec je edini in najboljši regulator za čiščenje in obnovo krvi. Zavitek Din 20 — v apotekah

in si zlomila nogo 14 letna Ivanka Nosanova, hči posestnika v Ribnici. — Neki kolesar se je zaletel v Celju v nočnega čuvaja Štefana Hojnika. Hojnik si je pri padcu zlomil rebro. — Ko se je prevrnil železni tirni vozček, je padel na nogo 58 letnemu Francu Čelesniku, delavcu pri regulaciji Ljubljane. Popolnoma sirta desna noga pod kolonom. — Težak hlood je zlomil nogo pod kolonom 28 letnemu posestnikovemu sinu Antonu Zdoišku iz Podgorja. — Pri padcu si je dvakrat zlomil desno roko 15 letni hlapec Jakob Mežnar iz Velike Pirešice. — Ko je padel pod voz, si je zlomil nogo 19 letni posestnikov sin Franc Strupi iz Cirčih pri Kranju. — Kolesar je podrl in zelo poškodoval 55 letno upokojeno učiteljico Marijo Arh v Ljubljani. — Zobovje mlatičnice je čisto razcefralo roko 14 letnemu Francu Anzenbergerju iz Kaple na Kozjaku. — Ko se je srečal z vozom, je padel pod njega, si zlomil ključnico in dobil še druge poškodbe 34 letni Viktor Telban iz Borovnice. — Iz drvečega avtomobila je padel, nakar je obležal s počeno lobanjo. Vinko Mešič iz Ruperč pri Sv. Petru pod Mariborom. — Hlood je padel na nogo in jo zlomil delavcu Josipu Polnarju z Dobrove pri Celju. — Desno ključnico si je zlomil, ko je padel s kolesa posestnikov sin Jožef Hrovat iz Spodnjega Dolča.

Novi grobovi

d V Rovtah nad Logatcem je dne 27. junija zaspal v Gospodu Ivan Jurca, star 74 let. Pokojnik je bil skrben oče številne družine, na preden gospodar, spoštovan občan in globoko vreden mož. Podrobnega in večletnega dela na občini, šoli, zadrugi, mlekarni, posojilnici in cerkvi ne moremo dovolj preценiti. Kot občanski svetovalec je skrbel posebno za občinski pota. S pok. Igu. Hladnikom sta na lastno pota že l. 1894 izpeljala zvezo Petkovca z deželno cesto Rovte-Logatec. Kot ključar se je z veleno in požrtvovalnostjo zavzel za nove nastave zvonove na Petkovcu. Lepo krščansko življenje je skončal s še lepšo smrtjo. Pokojnik ostani Rovtarjem vzor!

d Kap je zadela te dni g. župnika židovske mašnika Jožefa Sinka pri Sv. Lovrenzu v Slov. goricah. Bog daj zdravje!

V Ljubljani je umrla 82 letna ga. Marija Seljak, roj. Petani. — V Kandiji pri Novem mestu je preminul černošniški župnik židovske mašnik 83 letni g. Jakob Lebar. Pokopani ga v Ceremočnicah. — V Ljubljani je odšla večnost ga. Barbara Voncina, roj. Mesar, sestra g. Mesarja, ravnateljca Jugoslovanske karnarne. — V Mariboru je izdihnil svoje 51 letni železničar Franc Lingerhof. — V Ljubljani je zapustila solzno dobo ga. Marija Makovec, soproga pleskarja družne železnice. — V Ljubljani so zapeli motniški zvonovi ga. Mariji Novak, seprogi odrednika g. Anžeta Novaka. — Istotam so položili gomilo go. Katarino Martine, vdovo po ravnatelju deželne deske. — V Slovenigradu je umrl šostanjki inženir gosp. Frings, doma Novi Topoli v Boani. — V Ljubljani je minil v Gospodu zaspal g. Jelenc Jože p. d. g. posestnik in mesar. — Istotam je odšel v večnost g. Ivan Delacorda, ravnatelj družne

»Govorili ste nekaj o mojih navodilih. Kedaj sem vas neki učil, da morate skrivati pred menoj najhujše skrbi in težave teh ljudi kot kako osebno skrivnost?«

»Dobro,« je dejal in držal sladkor v žličici nad čašo. »Vedno in povsod ste mi ponavljali: Če pride mlad kaplan k strogemu in sitnemu župniku, mora vse videti in vse slišati, samo izpregovoriti ne sme nobene besede in — če se ne motim — ste navajali v podkrepitev tega nauka razne ugledne osebnosti.«

»No, morda je res,« sem mu odgovoril. »Vam se zdi ta nauk najbolj pomemben, ker najbrž še ni bilo kaplana, ki bi ne bil trdno uverjen, da bi znal bolje upravljati župnijo kot vsi dosedanji župniki v kup. Toda, ali ste me vi tako razumeli, da ne smeva nikdar govoriti o župnijskih zadevah?«

»Ne, nisem vas tako razumel, to priznam. Toda vi boste vendar priznali, da ste se zadnji čas pečali z drugimi stvarmi, klasiki in slovstvom.«

»Tudi moja vest me je pred kratkim opozorila na to in morda nekoliko odločneje in vpludneje kot ste to sedaj vi storili. Je že res, da sem danes delal kot kak star, razsrjen medved in kesam se tega, vendar bi vas prosil, da mi v bodoče sporočite vse, kar zadeva moje župljane. Zdi se mi, da bo bolje, če pozabiva medsebojna nespornost in presojanje predstojnikov ter se raje lotiva dela, ki nama ga je Bog naložil.«

»Soglašam, vendar pa moram pripomniti, da v tem kratkem času, ki sem ga tu preživel, še nisem slišal, da bi nad kom zabavljali ali koga obrekovali.«

Pa mu odgovoril! Kako se boš jezil nanj? Črni oblaki so se počasi razkaldli, za njimi so se pokazali sivi, a tadi ti so izginiti in posijalo je solnce.

XXI. Tovarna.

Kjub mojim tišim slutnjam, da bo oče Letheby kmalu pozabil na svoje sklepe, moram vendar ugotoviti, da se je z vso odločnostjo oprjel načrta, da spiše zgodovinsko razpravo, kateri naj bi se pozneje pridružila tudi modroslovja. Kje je dobil knjige, ne vem niti ne morem sumiti, ker zna na najrazličnejše načine z meni skritimi in nedoumljivimi sredstvi izvesti stvari, nad katerimi bi manj spreten tovariš moral strmeli in bi jih najbrže smatral za čudež. Ko sem nekega lepega dne v začetku aprila prišel v njegovo sobo — oni spopad radi bolne Elize je najino prijateljstvo še bolj utrdil — sem obstrmel pred visoko skladovnico knjig poleg pisalne mize in popisanih pisalnih pol.

»Tako torej delate. In jaz sem bil prepričan, da ste že pozabili na svojo obljubo.«

»Lotil sem se dela, kakšen bo uspeh, dober ali slab, še ne vem. Toda, kakor vidite, ravnali sem se hotel po vseh vaših nasvetih in sem se odločil, da nekaj naredim, samo, da mi ne boste mogli očitati, da nič ne dovršim.«

»Priznati vam moram, da ste izredno bister in globok mislec, če ste spoznali moje mnenje, vendar pa vam moram povedati resnico: niti najmanj se ne spominjam, da bi vam kedaj kaj rekel razen takrat, ko sem vam svetoval, da raje delajte za odpravo vsakovrstnih pomanjkljivosti pri našem katoliškem slovstvu kot da bi samo zabavljali.«

»Vsejali ste seme, očka Dan, mi je odgovoril, ki je sedaj začelo poganjati prve klice. Začel sem pisati in sklenil sem, da pošljem rokopis kakemu nabožnemu listu. Če bo urednik hotel priobčiti, dobro, če vrže v koš, mi je pa tudi vseeno. Prosil bi vas,

novskemu tovarinu

— Velečenjeni gospod. Nekaj gnitiga je v tvoj vi Danski in to se ti prijateljskim pozdravi.

Narščanje raka v tvoj er. Švicarski zdravnik urad je izdal obščinski ugotavlja, da je v tista nesrečna dobita tere prebivalstvo mltri pa raku. Trava bolezni pokosi v tvoj več ljudi kakor v tvoj Zvezni svet, ki je mlri lostno poročilo na tvoj je takoj določil 200000 carskih frankov za tvoj ubevanje vzhodni mlri ne razširjenosti raka v tvoj Švice prevladuje mlri lodeni rak in v mlri so obolenja mlri tvoj težja kakor na tvoj.

10 načrtov. Prava živalstva na vseh tvoj v Sydney Ward je po naročilu tvoj živalskega vrta mlri na kačji lov v Egipt. je deset živih mlri jih spravil v neki mlri. Na povratku v Avstral se je zaboj nezmo mlri razbil in strupene mlri ke so uze. Na tvoj je nastala prava mlri in prof. Ward je mlri prišel v smrtno mlri nost, preden se mlri posrečilo živali mlri ti. Kače pa so se mlri tako ovile drugi mlri

Merkur v p. — Na Verdu pri Vrhniki je mrl g. Ivan Rosenwirth star.

d Smrtine se je ponesrečil v Mednem pri vedvah znani ljubljanski sportnik Jože Poljar. Prevrnil se mu je avtomobil in mu strl banjo. Njegov tovariš T. Savnik je težje pokodovan, vendar upajo, da bo ostal živ.

Razno

d »Ljubljana v jesen«, kulturna, gospodarska in tujskoprometna razstava, se vrši od 3. do 12. septembra. Razstava bo obela tudi poseben industrijski in obrtni oddelek. Tvrdke, ki nameravajo na tej veletržnjski priveditvi razstaviti, naj se čimprej prijavijo upravi veleseljstva v Ljubljani. Klic: upujete domače blago! mora prodreti v vsako naše gospodinjstvo. Udeležba naših tvrdk na veletržnjo je najboljša in najučinkovitejša rešitev za vse domače blago, kajti vsak naš veletržnjak privablja našim producentom nove kupce, nove odjemalce. Naj bi ne bilo producenta, ki ne bi znal prav oceniti te zaup tako važne funkcije veleseljstva.

d Zahvala. Vsem, ki so pripomogli, da je di naš letošnji tabor uspel, se najtopleje zahvaljujemo. Posebej navajamo gospoda ministra Puclja in gospoda bana dr. Marušiča, ki nam izkazala prijazno naklonjenost, dalje kajšnji direkciji državnih železnic, ki je pomagala za res brezhiben prevoz množic. Po-

PRAVA METODA

pešnega negovanja lepote temelji na uporabi naših pripomočkov, kateri se izdelujejo iz sevanja, ki medicinsko učinkujejo, kot so to: Fellerova Elza-pomada za zaščito kože in Elza-pomada za rast las (2 lončka brez nadaljnjih stroškov 40 Din), Elza-mila lepote in zdravlja (5 kosov franko 3 Din), pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrč 16, Savska banovina.

tem dolgujemo posebno zahvalo našim časopisom za priobčevanje naših reklamnih notic. Končno kličemo na svidenje vsem korporacijam, organizacijam in društvom, ki so poslali svoje zastopnike in s tem pripomogli taboru do sijaja.

d Beneški štrajk v Belgradu. Inozemske petrolejske tvrdke, ki prodajajo bencin v naši državi, so zaprle svoje prodajalne. Pravijo, da zaradi carinskih in deviznih predpisov ni mogoče dobiti iz inozemstva za napravo bencina potrebnih surovin. Na drugi strani pa naši industrijski krogi trdijo, da delajo te družbe pri nas ogromne dobičke in da je cena bencina pri nas previsoka. Morda se bo državni oblast posrečilo, da osvobodi našo industrijo diktature inozemskih petrolejskih magnatov.

d Ker se je vrta riža, to je naprava za spuščanje lesa, ki vodi od Ruš v daljo 15 km v osrčje Pohorja, so padli v strugo Lobnice in se precej hudo ponesrečili trije dijaki-izletniki, namreč 18 letni Milan Fava, 18 letni Mirko Ozvalič in 16 letni Jožef Grabner.

n Pismeni esperantski tečaj. S 1. oktobrom zopet otvorim dopisovalni tečaj za začetnike. Za tiste, ki so že obiskovali kak esperantski tečaj, pa se žele izpopolniti v tem jeziku, bom pa otvoril nadaljevalni tečaj. Oba tečaja bosta trajala 6 mesecev. Učnina znaša 90 Din (ali 15 Din mesečno). Kdor plača ves znesek naprej, bo dobil brezplačno tri številke esperantskega časopisa »La suda steloc« v vrednosti 12 Din. Razen tega dobijo udeleženci obeh tečajev na koncu esperantsko knjižico v vrednosti 5 Din. Začetniki rabijo sledeči učni knjigi: 1. Maruzzi-Dobravč Esperanto (slovnica) 15 Din; 2. Esperantski ključ (majhen slovarček) 3 Din. Tisti, ki žele udeležiti nadaljevalnega tečaja, pa si naj prekrbe esperantski slovar (esperantsko-slovenski in slovensko-esperantski del) 56 Din. Vse knjige dobite pri meni. Denar se pošlje naprej. Prijave pošljite na naslov: Golobčič Peter, šolski upavitelj, Jesenice-Fužine, Gorenjsko. Priložite znamko za odgovor!

V vsako hišo Domoljuba!

Romanje

belokranjskih mož in fantov na Željju

Poslušni vabilu poglavarja katoliške cerkve, da je treba v sedanji splošni stiski iskati pomoči pri Bogu z molitvijo in pokoro, bomo romali v nedeljo, dne 31. julija v slavno znano in veličastno Marijino svetišče na Željju pri Vinici. Zbrali se bomo pred župno cerkvijo na Vinici, odkoder bomo odšli ob pol 10 proti Željju med prepevanjem pesmi »Povsod Boga« in »Marija skoz življenje«. Od vznožja hriba do vrha bomo opravili pobožnost sv. križevga pota. Ob desetih bo v željjski cerkvi govor in sv. maša, med katero bodo peli združeni pevski zbori. Po končani dopoldanski službi božji bomo zavili svoje skromno kosilce v senca dreves. Vsak prinesi svoje brašno s seboj! Za bolj lačne bodo spekli janca na ražnju. Pitna voda je tam. Da bo skromno kosilce lažje dol zdrknilo, zalo bodo med kosilom zapeli posamezni pevski zbori in tamburaši bodo segli v strune. Ob 2 bo v cerkvi pridiga in slovesne litanije z blagoslovom.

Pridite v obilnem številu! Majhna rosa naj vas ne ostraši! Kdor je že kdaj bil na Željju, bo zopet rad prišel; kdor pa bo prvič prišel, ne bo nikoli pozabil. Na svidenje!

Pavlin Bitnar, dekan.

Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvo i. t. d.

uge, da ni bilo mogoče ugotoviti, dali so že ne na varnem ali pa se prehaja še kakšna poškodbena trupa. S težkim srcem se je tedaj učitelj odločil ujeti živali končati, da ugotovi njihovo vrsto. Izkazalo se je, da je manjka nobena izmed desetih — toda več od težavnih in drage medicije je bil s tem nujen.

Strašna smrt otroka pri bližnji. V Sušicah na južnih vzhodnem Češkem se pripetila kmetici Kanastrašna nesreča. Zena kosila travo in vzela seboj na travnik svojo leto hčer Marijo. Majčič s koso, kmetica ni pazila, da se ji je otrok bližal na par korakov. Nadomna je otrok bolet zavpil. Kanka je stola bliže in v svojo groto ugotovila, da je z zahnom kose odsekala roku obe nogi. Še preden je prišel zdravnik, nesrečno dete izkvarilo in umrlo.

Največji sod na svetu. Prakovska sodarja Josip Alojzij Dorn sta izdelala sod, ki je brez dvoma največji lesen sod na svetu. Sod meri 8766 litrov. Sod ni namenjen za pivo, ampak za vino.

da mi tudi vi pomagate pri tem delu in pregledate prevod posmrtnega govora sv. Gregorija Nacijskega, ki ga je govoril na grobu sv. Bazilija. Na vaše znanje grščine se mnogo bolj zanesem kot na ta zverženi prevod oksfordskega profesorja.

Ali ni ljubeznjiv? Kaj sem hotel; pregledati sem moral nekajkrat prekrasni govor tega slavnega cerkvenega očeta. Na koncu svoje razprave »Trije Kapadočani« namerava oče Letheby dodati grški izvirnik in poleg njega angleški prevod nekaterih njegovih govorov in pesmi. Lepa misel!

»Kmalu bo dobro!« je ugotovil oče Letheby, ko sem ga opozoril na napake. »Metafizika je nekoliko težja, zlasti če se človek tako hitro kam zaleti. Toda sedaj bova morala to poriniti v stran, imam namreč tri stvari, ki vas bodo gotovo zanimale. Dozveva se mi, da bo Ormsby kmalu prestopil. Molitve malih otrok zlasti pa še molitve bolne Elize, so mu odprle vrata v našo cerkev. Upam, da se ne bo več dolgo ustavljal. Drugič: Vedno bolj se me potašča skrb radi Elize. Vstled svojih strašnih bolečin je tako napredovala v popolnosti, da me je že skoro sram pred njo. Umaknila se je v nebeške višave, kamor ji moje oko ne more več slediti. Tretjič: dvajsetega bomo odprli tovarno. Povedati vam moram, oče Dan, da boste nastopili kot predsednik in seveda boste morali tudi govoriti.«

»No, lepo nasprotje: nebeške višave in tovarna,« sem rekel, ko sem opazil njegovo navdušenje za praktična vprašanja. »Pa premisliva še enkrat, kar ste rekli! Ali ste prepričani o Ormsbyju?«

»Skoro. Pustil sem ga popolnoma samega in go-

voril z njim samo o drugih stvarih. Branje in dokazovanje je moralo odpasti in sedaj zmoli vsak dan mesto tega »Pridi Stvarnik sveti Duh!« Prizričan sem, da je najbolj vplivala nanj potrpežljivost in vdanost v božjo voljo, katero je občudoval pri Elizi.«

»Ali se je zelo prestrašil, ko jo je zagledal?«

»Seveda se je. Sprva je ni mogel gledati. Trdil je, da je bolj podobna gobavcu kot človeku, ki ima rano na licih. Njena potrpežljivost in vdanost ter zavest božje navzočnosti, ga je prisililo, da se je uklonil.«

»Tudi name je to zelo vplivalo.«

»Tudi jaz moram to priznati, zato mi je težko dajati ji še nadalje nasvete v duhovnem življenju. Hvala Bogu, da ste prišli. Morda mi boste kaj nasvetovali.«

»Hm. Zopet se norčujete. Le prižniva! Kolikokrat ste ji nesli evharističnega Tolažnika?«

»Vsako nedeljo in praznik!«

»Ali je želela, da bi prišli še večkrat?«

»Seveda je, toda jaz nisem upal.«

»Ne upirajte se ji. To je prst božji.«

Ta ubogi otrok je s svojim mirom nehote pokazal mojim kratkovidnim očem kako je Bog radodaren s svojo milostjo. Ko je minila njena žalost rad izginule lepote, je ob vsaki s tolikimi milostmi, da se je popolnoma vdala Njemu, postala mirna in neprestano mislila na Boga. Sama mi je rekla:

Naročajte „Domoljuba“!

PO DOMOVINI

Tujski promet.

(Konjice.)

Za naše lepe kraje in druge zanimivosti našega slavno znanega trga doslej nismo delali velike reklame. Sedaj se je udi v tem pogledu obrnilo na bolje. Posebna tujskoprometna pisarna bo odslej dirigirala promet tujcev in skrbela za njih udobno bivanje v trgu. Prav tako. Saj prostora imamo dovolj, ne samo po gostilnah in hotelih, ampak tudi po privatnih stanovanjih, odkar so se nekateri tržani na ljubo tujcem celo umaknili iz svojih stanovanj in odšli na oddih. — Ob tej priliki so se spomnili tudi vprašanja obnove Tattenbachove graščine, ki je v razvalinah. Tržani so ta korak z veseljem pozdravili. Velike množice radovednežev so se zbrale, da vidijo, kaj in kako bodo odločujoči gospodje ukrenili. Najprej so ugotovili, da je barva razvaline za to okolico in te razmere neuprikladna. In so dali takoj ukaz, naj se da temu zgodovinskemu spomeniku nova barva. Ukaz so že izvršili, tako da se graščina prav učinkovito odraža od sicer mirnega ozadja. Večini to ni po godu. So mnenja, da je tako pri razvalini, kakor tudi sicer veliko važnejših in najnejših del, ki bi jih bilo treba prej izvršiti, kakor pleskanje. Toda, kar je, je. Tujci, pridite pogledat in presoditi, če vam nova obleka Tattenbachove graščine ugaja ali ne.

Novice.

(Begunje pri Cerkljici.)

Pri pospravljanju sena nam vreme občutno nagaja. Vaak dan je več ali manj dežja, dne 16. t. m. pa je bil hud naliv, da je narasla voda potoka Cerkljiške pobrala precej mrve, še ostalo travo po logovih pa grdo naplavila. — Novo ustanovljeno gasilno društvo v gorski vasi Kožljek priredi ob proslavi podružne p. irone sv. Ane v nedeljo, 31. julija veselico v gostilni g. F. Svigija. Mladi, neizživljeni fantje bodo z dobro izbranim sporedom pokazali, da tu biva narod še krepak... ki svet ga še okužil ni, pokazali tudi, da je mogoče nuditi poštenega razvedrila in veselja brez hreščede harmonike in pogubnega plesa. Česar nekatera društva kar ne morejo verjeti. Fantje, le naprej po začrtani poti! Ker je Kožljek tudi priljazen in mnogim, tudi Ljubljancem poznana izletna točka, zato vsi prijatelji poštene družbe in veselja vlnjudo vabljani.

Kaj pa letina pri nas?

(Bela krajina)

Nad sušo smo že ponovno težili, toda mirno trdim, da doslej neupravičeno. Rasti doslej še ni zadržala nič, dasiravno je bilo za delo včasih že presušeno. Sedaj je za prvo silo zopet zamašilo, toliko, da je za rast in da se da njda sejati. — Žetev pa ni najboljša. Ze zima je napravila ozimni znatno škodo. Jočmen, v kolikor je zimo preстал, je bil lep, toda malo ga je bilo. S pšenico se pa nihče ne pohvali. Junija meseca se je namreč vlačila večkrat neka megla, ki ni pri nas običajna, in zdi se, da je upravičeno mnenje, da je prav ta megla prinesla pšenici rjo. Kar na hitro je začela zoriti, klas je ostal lahek, zrno drobno, tudi kruhka bo majhen košček. Sedaj je žetev že končana. Rj se tudi ni najbolj obnesla. — Tudi v vinogradu se nspoveduje škodljivci. Grozdje je mestoma pokazalo jako očitne znake paleža. Denarji ni. Galice ni bilo s čim plačati, mnogi so varčevali z žveplom, tako je v marsikaterem vinogradu zamujeno in se škoda ne bo dala več popraviti.

Katoliški dan za Belo krajino

(Pri Treh tarah)

Pri Treh tarah smo že vajeni velikih množic, zakaj mlado in staro, moško in žensko, vse rado pobiti k trem cerkvam na božjo pot. Tudi nedelja, 17. julija, je privabila mnogo naroda od blizu in od daleč in tudi sicer ne navadnih gostov je bilo več videti. Pričetek slovesnosti je bil ob 11. Govor in sv. mašo je imel stolni vikar g. Jože Košček. Popoldanske zborovanje se je pričelo ob dveh in je bilo samo za moše in fante. Malo godrajale so ženske in mamke, pa tudi dekletom ni bilo ravno všeč, da ne smejo zraven, so pa zato tem bolj pripravljale moških, da naj nikar ne zamude, da bodo zvedele vsaj po ovinku, če že naravnost to ni mogoče. Kar nam je neugodno vreme imelo poka-

ziti, to so žene in dekleta s svojim prigravarjanjem popravile, in tako se je kljub deževnemu vremenu nabralo kakih 500 mož in fantov. Tisti, ki so prišli od drugod, častno so bili zastopani zlasti iz Suhorja in Podzemlja, so var tam počakali od popoldne, bližnji pa so bili ob dveh še nazaj, da se udeležijo popoldanske prireditve. Vodil je to zborovanje g. prošt. Najprej sta govorila stolna vikarja iz Ljubljane: g. Al. Košmerlj in g. Jože Košček, ki sta navduševala zbrane fante za lepo, pošteno življenje in svarila pred nevarnostmi in napakami, ki lahko uničijo najdražje, kar imamo; našo vero. Nato so govorili še nekateri domači duhovniki. — Vreme nam ni bilo v vsem naklonjeno. Večkrat nas je obiskalo z dežjem. Pa tudi dežja je bilo treba, ker se je že kar suša oglašala. Tudi senca nam je prav prišla. Celó dvojno senco smo imeli. Tudi za red je bilo dobro poskrbljeno, tako da je bil vsak lahko siguran, da ne bo prišlo do kakih nerednosti. Polni zadovoljnosti so se razhajali moše in fantje in takole so modrovali: tale dva gospoda iz Ljubljane sta pa kusa. Tak glas in taka beseda! Čeprav so poveljni stali, bi vsak še rad stal, saj so docela pozabili na vse drugo, tudi na svojo utrujenost. Marsikdo si je solzo obrisal, ko je doživljal bridko zgodovino naše duše in trpljenje naših dni. Pa bodi! — Lepa knjižica bi bila, vsak bi jo s pridom in veseljem bral, če bi bilo v njej napisano vse to, kar smo v nedeljo slišali, tako je uganiti moder mož.

Zgodba o Gandiju, ki je šel v Toplice

(Metlika)

Ni tako pusto na svetu, kot bi si kdo mislil. Gandi je šel v Toplice. Pa ne morda gori pod Himalajo, kjer »Bramaputra krokodile futra«. Ne, v Šmarješke toplice pri Novem mestu jo je ubral. Morda je bilo vse to le za špas, a zgodilo se je v resnici. V Metliki si je najel avto. Beke hlače, do kolien zavahane, copate in rjuho čez pleča in še črne naočnike: »vo vam »Gandijac, ki ga je čakal svečan sprejem v Novem mestu, in še sijajnejši v Toplicah.

Nekaj novic

(Raka pri Krškem)

Po nebesnem svodu »veslac poznojuliško solnce se po poredno smeje, deš: ugnalo sem jo pa le! Kukavico namreč, ki letos ni in ni hotela umokniti. — Utihnilo je veselo vriskanje koscev. Za nami je nedelja prvobohajancev, ki so ob z belimi lilijami okrašenem oltarju prvi pristopili k n. z. Gospodovi, popoldan pa nastopili v dvorani z otroško igrico, deklamacijami in petjem. Ni čuti več petja in zvonkega smeha žanjic, pač pa brni od zore v mrak cepec svoj pika-pok. — Radi dolgo ležebnega snega v pomladi je bila marsikje žetev skromnejša od drugih let. Sadja v splošnem ne bomo imeli. Toliko proslula »gospodarska« grščac tudi nam prav nič ne prizanaša. Še čedalje huje stiska svoje kleče. — V Cirju je umrl Srebrjakov oče, v Zabukovju je pa zapustil dolino solz nad 70 letni Jožef Pintarič. Včasih dokaj grčavega značaja je, ko da sluti življenjski večer, prav pogosto pohajal v cerkev, rekoč, da mora za vnaprej tudi kaj poskrbeti. Svetila jima večna luči!

Nova maša.

(Fara pri Kostelu.)

Že 86 let ni bilo v naši fari slovesnosti, kakršno smo imeli v nedeljo 10. julija. Ta dan je opravil svojo prvo daritev naš rojak, novomašnik g. Jože Gregorič. Krasno so bile besede slavnostnega govornika pisatelja g. Finžgarja. Cela slovesnost je v skromnem obsegu nad vse lepo potekla. Gospodu novomašniku, čigar ime smo že večkrat čitali v »Domoljubcu, kamor piše prave lepčanke, želimo pri delu za narod obilo božjega blagoslova.

Kmetu gre težko.

(Iz Dolenjskega.)

Vse toži in zdihuje. Saj je tudi vzroka dovolj. Imam kmetijo, ki obsega 55 oravol. Davka pa zahteva letos davčna uprava 5398 Din, dasi je laní leto strneno žito tako zblá, da ga je bilo treba pokositi. Ako pa kmet pelje tele k mesarju, mu plača tele po 3 Din 1 kg in če je posebno lepo po 3,50 Din. Prašiče plača pa po 7,50 Din, če so lepi. — Od istega zemljišča sem plačal leta 1923 3202 Din in l. 1924 4270 Din

davka. Prodal sem pa takrat 1 tele 107 kg težko za 1792 Din (po 16,75 Din 1 kg) in za svinja sem dobil 2224 Din ((po 20,50 Din 1 kg). Torej, če sem prodal leta 1923 vinče in tele, sem lahko plačal ves zemljiški davek za celo leto in še ostalo mi je. Sedaj bi pa moral prodati 5 telet in 3 prašičev, pa bom komaj spravil skupaj potreben denar za davke. Kje pa so druge potrebnosti? In težko je na zemljišču, ki meri samo 55 oravol, odprodati vsako leto 5 telet in 3 prašičev. Kje moremo kmetje shajati? In zraven je skoraj vankemu treba plačevati obresti od dolgov. Saj je težko dobiti kmeta, ki bi ne bil dolžan. Vem za posojilnico na Dolenjskem, kateri so bili koncem lanskega leta samo na obrestih dolžni 469.000 Din. Pri vsaki hiši pa je treba tudi kupovati razne kuhinjske potrebnosti, obleko, treba je popravljati poslopja, orodje itd. Železice, cement, umetna gnojila, sol, sladkor, vžigalice se pa kar nič nečejo poceniti. Marsikateri predmet je še dražji. L. 1925 se je dobil rudninski superfosfat 16% na vsaki postaji v vredčah po 50 kg, za 77 Din 100 kg, danes velja na postaji 84 Din. Zakaj nihče ne prisili tovarna, da bi znižali ceno svojim izdelkom? Ako bi kmetica prispeljala mleko na trg in ga prodajala po isti ceni, kakor leta 1924, bo kaznovana. Tovarnar pa sme kmetu svoje izdelke še dražje prodajati, nego pred 8 leti. Merodajni moše naj bi se vendar tudi nekoliko ozirali na kmeta. Odbor kmetijske družbe zgaji se!

Gasilec.

(Polšnik pri Litiji.)

Dne 17. julija 1932 se je vršil na Polšniku pri Litiji sestanek za ustanovitev gasilnega društva, na katerem se je izvolil pripravljalni odbor. Občina Polšnik se nahaja 3 ure od Litije, je 700 m nad morjem in prijaznem gorskem kraju, od koder so krašni razgledi po zasavski dolini proti Ljubljani in tudi dolenski ožak Kum je komaj dve uri oddaljen od nas. Do sedaj v tej občini ni obstojalo nikakovo društvo. Do danes je še nad 50 prijavljencev in bo takoj po odobritvi oblasti ustanovni občni zbor, ki bo združen s prireditelji na katero so že sedaj povabljena vsa sosednja društva. Dan bomo pravčasno javili.

Koncert.

(Sneberje-Zadobrova.)

V nedeljo 31. julija se vrši, kakor smo že poročali pri nas okrožni koncert Ljubljanskega pevskega okrožja. Nastopijo sledeči zbori: Pevsko društvo »Škrjanček« iz Smartna ob Savi, pod vodstvom g. A. Bolta; pevski zbor iz Ihana pod vodstvom gđe. M. Hribar; pevsko društvo »Sneberje-Zadobrova« pod vodstvom g. I. Zabavnika; pevski zbor iz Dola pod vodstvom g. I. Zabavnika. Potem nastopijo vsi zbori skupaj pod vodstvom zveznega pevovodje g. prof. M. Bajuka z več lepimi pesmimi.

Ker pri nas dosedaj še ni bilo tako velikega javnega nastopa, smo dali že vstopnice v predprodajo in se dobijo pri tov. Avšiču v Sneberjih. Sedeži so po 5 Din stojšča po 3 Din. Udeleženci koncerta imajo prst vstop na veselico.

Nova maša.

((Dev. Marija v Polju.)

Prihodno nedeljo 31. julija imamo v naši fari zopet slovesnost. Slovesno novo mašo bo ob 10 daroval preč. g. p. Rupert (Leo) Pilz iz benediktinskega reda. Novomašnik je sin uradnika v veškji papirnici g. Ant. Pilza. Novomašnikova blagopokojna in globoko verna mati, Slovenka iz Ločnika pri Gorici je med vojno sem prispela, ter po dolgem bolehanju v molitvi in trpljenju tukaj umrla. Naša fara se bo tudi ob tej slovesnosti v praznično odela, naše ljudstvo pa ponovno pokazalo, da visoko spoštuje dukovnika. Prijatelji lepega petja se vdeležite v nedeljo popoldne po pop. službi božji, velike pevske zvezne prireditve pri g. Avšiču v Sneberjih.

Smrt vrliga mladeniča.

(Predoslje pri Kranju.)

Na pokopališču v Predosljah je 27. julija popoldne zagrnil grob zemste ostanke Lovrence Škofica, doma iz Hovke, ki je umrl v ljubljanski bolnišnici. Smrt ga je ugrabila po kratki, toda zelo mučni bolezni, katero je prepozno zašel zdraviti. Lovrenc je bil samski in je kot devjari živel pri svojem bratu. Lahko je bilo njegovi plemeniti

suši stopiti pred prestol Stvarnika! Saj je bil pokojni Lovrenc znan med sosedi in farani kot blaga, mirna in potrpežljiva duša, ki je bil pripravljen vse storiti za bližnjega, sam pa ni trjal ničesar. Vera mu je dajala moč na življenjski poti. Njegov pogreb pa je v največji meri pokazal, kako zelo je bil Lovrenc priljubljen in spoštovan pri vseh. Spremlili so ga gasilci, pevec, vsi sosede in premnogo ljudstva iz okolice. In ko je g. župnik spregovoril svojemu vdanemu faranu besede v poslednje slovo, je ganil ljudstvo do solz. Ob odprtem grobu pa so se poslovili od njega še tovariši gasilci, ki so mu prinesli lep venec, dalje pevec in vsi znanci. Malo je med nami fantov tako polnih in doslednih v besedi in dejanju polnih vere in poštenja! Naj počiva v miru! Sorodnikom, zlasti njegovi 85-letni materi, naše iskreno sožalje.

Nova maša.

(Tržič.)

V nedeljo 17. jul. smo praznovali Tržičani novo sv. mašo g. Pavleta Slaparja. Bil je pomemben dan za vsa župnija. Vreme nam je malo kvarilo slovesnost, toda kljub temu je bilo vse lepo. Ob 10 se je med številno množico poniklav spreved v cerkev. Med duhovščino je bil tudi prevz. g. nadškof zagrebški, dr. Ante Bauer. Cerkev je bila zelo lepo okrašena, za kar gre vsa čast dekletom. Pevecem gre istako vsa čast za prelepo petje z orkestrom. Na predvečer so napravili g. novomašniku podokico: Tržiška godba in pevski zbor.

Novi bronasti zvonovi.

(Brezje.)

Kakor drugod, je tudi romarski cerkvi na Brezjah prizadajala svetovna vojna huda žrtev. Leta 1916 ji je odvzela tri lepo ubrane zvonove. L. 1918 je izdelala Kranjska inš. družba na Jesenicah tri

druge, toda kaj, jeklo ni bron. Ni čuda, da je obstajala zlasti poslednji čas vroča želja, naj bi dobila prva božja pot na Slovenskem zopet prvotno zvonjenje. In res, blagi grobotniki so omogočili, da so v jubilejnem letu (ob 25-letnici Marijinega kronanja, 1907—1932) Strojne livarne v Ljubljani vili štiri nove zvonove. Dispozicija jim je b, d, f, g. Zvonovi so prav dobro uglaseni na korralno antifono »Salve Regina«. V torek, dne 19. julija, so jih s primerno slovesnostjo montirali, prihodno nedeljo pa bo z. hvalna služba božja. Upajmo, da bodo novi zvonovi nele izredni kras romarski cerkvi na Brezjah, temveč tudi mogočno vabilo romarjem, da pridejo počastit Marijo Pomagal letos, poslej in vsekdar.

Strela.

(Davač.)

V soboto, 16. julija je pri Podgozdarju sredi popoldneva treščilo v vezani kozolec. Sprva niti slutiti niso, kaj se je zgodilo, ko so pa zagledali dim, so domači in sosede prihiteli gasiti. Med gasilci je bil posebno marljiv ljubljanski učitelj Dostal, ki je bil prav tedaj na obisku pri svoji nekdanji gluho-nemi učenci. Ob znatnem deževju so ogenj kmalu omejili in pogasili. Pred tremi leti je temu posestniku treščilo v hlev, ki je tedaj zgorel z vezanim kozolcem vred. Treska in hudaga vremena...

Stovo.

(Bohinjska Bistrica.)

S težkim srcem smo sprejeli pred par dnevi nepričakovano vest, da je orožniški narednik g. Janko Remič po službeni potrebi premeščen v z. s. ko banovino. Z odhodom g. Remiča na novo mesto izgubimo moža, ki je bil v vsakem trenutku na mestu, ki se ni odlikoval samo po obudovanju vredni vestnosti v svoji službi, ampak tudi po svoji prijaznosti, s katero si je znal osvojiti srca vseh dobrih Bohinjcev. Gospodu komandirju želimo, da bi mu Bog na njegovem novem službenem mestu delil čim več hojžega blagoslova!

MED BRATI V TUJINI

Društvo sv. Barbare.

(Nieuwenhagen.)

Naše društvo obstoja komaj dobro leto. Kljub temu, da smo še mladi in da nas tare čuda gospodarska kriza, vendar nismo zaspali. Prosvetno delo gre kar lepo naprej. Spomladni smo privedli dve burki: »Laži-zdravniki« in »Trije tičiki, ki so jih naši igralci prav dobro podali. Pri teh predstavah je nastopil zbor zasebnih tamburašev, ki si je za to priliko instrumente izposodil. Kljub temu, da so imeli le malo časa za pripravo, so jo kar dobro odrezali. Ob tej priliki se je pojavila želja po lastnem tamburaškem zboru, ki naj bi naš večkrat razveseljeval z lepimi slovenskimi pesmi. Le eno težavo imamo: novih instrumentov si v tej krizi ne moremo nabaviti. Zato se obračamo na Vas v domovini, če morda nima kako tamburaško društvo med svojimi instrumenti katerega odveč, da bi ga brezplačno, ali po bratovski ceni nam odstopilo. Obvestila sprejema naš tajnik A. Gričar, ali pa naš predsednik Iv. Žnidaršič, Kerktstrasse 55, Nieuwenhagen, Holland. Meseca avgusta se bo nekaj naših tovarišev mudilo v domovini. Tudi njim lahko instrumente izročite! Ravno tako bi nam bile zelo všeč lepe slovenske knjige, katerih tukaj zelo pogrešamo, pa si jih sami kopiti ne moremo. Za vse darove se že naprej najlepše zahvalujemo. Odbor.

Pimo iz Holandije.

(Nieuwenhagen.)

Mnogo se o nas čita v našem »Domoljubu« pod naslovom: Med brati v tujini. Upam, da boste opostili tudi mojim skromnim vrsticam, ker moja roka je vajena bolj trdnega dela v rudniku, kot pa peresa.

Slovinci smo romarji, ki si iščemo kruha po vseh delih sveta. Večinoma vsak ima vzrok, zakaj je šel v tujino. Največ nas je takih, ki nas je sila pregnala iz domovine v tujino — za kruhom. Pa je velikokrat tako: doma nič, tukaj nič in če pridemo domov, pa zopet nič. Borimo se za svoj življenjski obstoj, za bogastvom pa ne gledamo sedaj v tej svetovni krizi. Malo naj pomislimo, koliko je po svetu brezposelnih, ki bi radi prišli za vsako delo, samo

da bi sebe in svoje družine pošteno preživljali. Zato pa tudi mi vedno s strahom pričakujemo 15tega v mesecu, če nas morda ne bodo odpustili. V Holandiji je okrog 3000 Slovencev. Holanci so nas vedno upoštevali kot dobre delavce. Zadnji čas nas pa hočejo naši rodni bratje postaviti v slabo luč pri podjetjih in oblasteh. Nametali so na razne kraje komunistične letake. Ne vemo, ali so jih iz sočutja do rudarjev nametali, ali zato, da bi nas holandske oblasti zapodile čez mejo. Svetujemo onim Judežem, naj nas rudarje pustijo na miru in naj rajši take reči obranijo zase, in sicer zato, ker mi ljubimo svetlobo ne pa temo. Mi nismo prišli sem rovariti proti državi, ampak iskati dela in kruha. — Nadalje se spodtkajo ob naša društva sv. Barbare. Društva sv. Barbare so že ustanavljali naši predniki v domovini in ravno tako v tujini, predvsem pa v Nemčiji. Ko bi naši predniki vedeli kako hočejo nekateri njihovo svetinjo teptati in blatiti, bi zmajali z glavami onkraj groba. Tovariši, ne teptajmo svetinj naših prednikov! — Obregajo se celo ob našega g. kaplana Obržana in sicer zato, ker ima z nami delo in sičnosti. Ali on se ne znebi za to, njegova želja je samo, da ustreže vsakomur kolikor more. Vkljub temu pa dobi malo hvalečnosti. Še celo od takih ne, ki jih je tudi že gmotno podprl. — Večina rudarjev želi, da ostanete v naši sredi, ker vemo g. kaplan, da ste nam oče in mati. Zato pa tudi ne bomo pozabili Vaših besed, ki ste jih iskreno povdarili na zborovanju 9. novembra 1930: »Vaš sem, popolnoma Vaš!« — Rudarji iz Holandije.

Radio

Program Radio Ljubljane od 28. jul. do 4. avg. Vsak delavnik: 12.15 Plošče, 12.45 Dnevne vesti, 13.00 Čas, poročila, plošče, 18.00 Salonski kvintet, 22.00 Čas, poročila. — Četrtek, 28. jul.: 19 Slike iz narave, — 19.30 Zabavno čtivo, — 20 Plošče, 20.30 Orgelski koncert prof. Matija Tomca, 21.15 Pevski koncert gđe. Else Karlova, 22. Magistrov šramel kvartet. — Petek, 29. jul.: 19 Postanek in razvoj kinematografa, 19.30 Gosposodinska ura, 20 Plošče, 20.30 Prenos iz Belgic, — Sobota 30. jul.: 19 Gimnastične vaje, 19.30 Nekaj za starše, 20 Koncert 40. pp. Triglav-

skega, 22.15 Salonski kvintet. — Nedelja, 31. jul.: 9.30 Prenos cerkvene glasbe, 10 Nedeljske misli, 10.30 Izvirni in potvorjeni Strossmajerjev govor na vatikanskem koncilu, 22 Salonski kvintet, 12 Čas, poročila, plošče, 15.15 Ljudska igra: Veleturnist II. del, 16.30 Pevski dueti: gđe. Vedralova in Zupanova, 17.15 Salonski kvintet, 20 Samospevi g. St. Ivelja, 20.45 Prenos iz hotela Toplice na Bledu, 22 Čas, poročila, salonski kvintet. — Ponedeljek, 1. avg.: 19 Don Garcia Moreno, 19.30 Jeklarina obratuje, 20 Pevsko urništvo »Cankar«, 21 Samospevi g. J. Gostiča, 22.15 Salonski kvintet. — Torek 2. avg.: 19.30 Esperantska ura, 20 Plošče, 20.30 Prenos iz Zagreba. — Sreda, 3. avg.: 19 Nasveti za domači vrt, 19.30 Literarna ura, 20 Moderna francoska glasba (prenos iz Salzburga), 22.15 Salonski kvintet.

Naznanila

n Karitas. Vzajemna zavarovalnica, oddelek »Karitas«, sprejema v zavarovanje zdrave od 7 do 80 let stare osebe. Čim mlajši se vavarujete, tem večje ugodnosti se vam nudijo. Zahtevajte prospekte! Zavarujte sebe in domače pri tem solidnem in varnem domačem zavodu, ki je bil ustanovljen pred 32 leti! Vzajemna zavarovalnica, oddelek »Karitas«, Ljubljana.

n Kmetijsko-gospodinska šola v Repnjah na Gorenjskem odprta s 1. oktobrom t. l. zopet 6 mesečni zimski kmetijsko-gospodinski tečaj, ki bo trajal do 31. marca 1933. Na šoli se poleg običajnih gospodinskih predmetov poučuje tudi živinoreja, poljedelstvo, mlekarstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo ter zdravstvo, in sicer teoretično in praktično. Dekleta se vadijo tudi v ravnanju z bolniki. V tečaj se sprejemajo kmetijska dekleta, ki so dopolnila 16. leto in so npr. ustrezno neoporečnega vedenja ter zdrava. Natčajnejša pojasila daje vodstvo kmetijsko-gospodinske šole v Repnjah, p. Vodice nad Ljubljano.

n Pelzel. Dramatični odsek KPD na Pelzeli priredi v nedeljo 31. julija v Prosvetnega domu veseligr »Pri belem konjičku« v treh dejanjih. (Goštuje in igra glavno vlogo g. Janko Novak, priznani komik Ljudekega odra v Ljubljani. Začetek ob 3 popoldne. Vstopnica 7, 5, 3 Din. Vjodno vabljeni! Vstopnice v predprodaji pri g. Cizej.

n Romanje v Zagorje. Vsem čustvenim Matere Božje se spornča, da se bo letos obhajala »Leskovška nedelja« dne 7. avgusta. Na predvečer bodo vse romarske slovesnosti in pobožnosti kakor običajno vsako leto. Na veselo svidenje!

n Strma njava. Vsem, kateri so vsako leto radi prihajali na božjo pot na Strmo njava priporočati se sv. Radegundi, sporočamo, da je cerkveno opravilo prvo nedeljo v avgustu, to je letos 7. avgusta. Ker je bilo lani nesporazumljenje, naj velja za naprej prva nedelja kot strmska. Vsak bo lahko prejel sv. zakramente. Obenem se lahko opravi porcijunkulska pobožnost.

Listnica uredništva. Št. Jurij pod Kumom: Ni dovoljeno obširneje pisati o takih stvareh.

Kadar ni kaj v redu

v prebavnih organih telesa, se občuti na razne načine. Človek na primer nima teka, jed mu ne diši, nekaj ga vedno sila na vzdiganje, jed mu teži želodec, muči ga glavobol, počuti se

trudnega težko se poda na delo, nevoljen je in nima rednega odvajanja. — Kadar za apetitom, prebavo in delovanjem črev ni smo zadovoljni, takrat so nam dobrodošli Fellerjeve Elaspilule, katere sigurno in hitro delujejo ter so povsem neškodljive, ne držijo črevesja ter omogočajo mirno odvajanje. Fellerjeve Elaspilule krepe želodec in čistijo telo in obenem tudi kri. 6 zavitkov Din 30.—, 12 zavitkov Din 50.— obenem z zavojnico in poštno pri lekarnarju Eugenu V. Feller, Stubica Donje, Elzstrg 16, (Savska banovina).

Odebreno po minist. soc. pol. tu nar. zdravja št. br. 009 s dne 26. marca 1932.

Pismo

Delač, v začetku avgusta 192 ...

Raši hočem polegino žeti
kakor hudega moža zleti.

Kostelska narodna.

Dragi!

Pišes mi, da je pri vas vse lepše ko pri nas. Rad verjamem in to mi povzroča še večje bolečine. Vendar je tudi pri nas sedaj že nekoliko boljše, vsaj takih in tako pogostih nallivov in povednjev ni več. Nekateri imajo še s senom posla, drugi smo z njim že gotovi, in sedaj je na vrsti žetev.

Zadnjič sem rekel, da je košnja eno najlepših in najveselejših kmetijskih del, danes pa dodam, da je žetev najlepše in najveselejše — seveda, če je vse tako, kakor si mi želim.

Kakor si sejal, tako boš tudi žel. To je star pregovor, ki ga prav pogostokrat rabimo. Pa ni vedno resničen, letos na primer niti najmanj ne. Kdo bi pričakoval tako žetev, ko je vse čas tako slabo kazelo! Ravno ko je cvetela pšenica, je pritisnila rja in nihče se ni nadejal, da bo kaj prida. S strahom smo takrat gledali po polju in ta in oni je v skrbeh pripomnil: »Nič ne bo! Vse bo ostalo za perom!«

Pa je prišlo drugače in nič nam ni žal, da se niso uresničile naše napovedi. Minila je rja in popara, privršeli so viharji z deževjem in mlado klasje je ležalo površeno in povlajano. Srce nam je tolklo v strahu. Toda oblaki so se razkadjali, zasijalo je sonce in lahni vetrič je otrepal roso in podal roko vsakemu klasu (mi mu pravimo »klasiček«), da se je vzdignil in se junaško postavil pokonci. Kadar hoče, pa je.

Kadar je na Velike maše lepo, pravijo, da bo prihodnje leto lepa pšenica. Od nekdanj je pri nas ta »verac« in bo težko izginila. Lani ni bilo na Velike maše nič lepo. Zjutraj je krasno pokazalo, da se je človeku takoj vzbudil sum, če bo tako tudi ostalo. Vendar je nekako vztrajalo dopoldan. A po južini so se nenadoma začeli kuriti temnosivi oblaki, ki so v trenutku zagrnili sonce. Začelo je grmeti in treskati in celo sonce in toča sta se mežala med dežjem. V Vasi je pred samo večjo strela ubila neko žensko, ki je sedela na klopi! Iz tega lahko sprevidiš, koliko je resnice na oni »verci« a ljudje so že taki, stara navada, železna srca, ki je ni moči izlepa sleči. Sedaj, ko je že prepozno, se kesajo, zakaj niso sejali več »tégac« (»tégac« imenujejo pri nas vsa žita: pšenico, ječmen, oves, pero). Prej bi morali biti tako pametni, po toči je prekasno zvoniti.

Govorim Ti o sami pšenici kot ne bi pri nas ničesar drugega sejali. A smo, tudi oves in ječmen smo sejali, in tu pa tam je videti še kakšno njivico pere. »Perac« je nekakšno čudno žito, ki ga nisem videl drugod ko od Broda do Mrave. Na zunaj je podobno ječmenu, vsaj klas je prav tak, še osine ima, oluščeno zrno je pa kakor pšenice, le za spoznanje je drobnejše. Mora biti neka križana sorta ječmena in pšenice ali rži in ni ravno prenačajna, če ne bi imela tako strahovitih lusk, sicer pa je zmesen kruh, kjer je pera zraven, prav sladek. (Še neko zgodbičo o peri, ki se pri nas pripoveduje: Kočevar je oluščil cel mernik pere in jo posejal v nadi, da bo izrasla gola kakor jo je del v zemljo. Kako se je

začudil, ko je drugo leto zrasla pera — z lukskami! Pa je vzkliknil: »šenti peral! Jest zetit, a ona spet obuti!« Tako oponašajo Kočevarje, češ, da so sezuvali pero, katera se jim je zopet obula.) Na, kam sem zajadral s to svojo pero! Ostali smo pri ječmenu in ovsu, ki nobeden ni izpolnil našega pričakovanja. Ječmen so večinoma črvje izpodjedli, kar pa oni niso zmogli, je sam snet in smet: grašica, pi-jauka, travulja in »maček« in ves posvetni plevel. Kaj naj torej o njem govorim, saj bo komaj za seme! Morebiti bomo še kak mernik odnesli phat za kašo, potem smo z njim pri kraju. Oves pa, ki bi bil dosti lep, saj pravijo, da obrodi na vsaki njivi tudi brez guoja in da le takrat vzamejo k hiši zeta, ko noče oves več niti na zeleniku rasti (to se pravi v najhujši sili, kadar je že vse na koncu), je nevihta tako pomandrala in poklatala, da revež ni več vstal! Lati so ostale »gluhe«, kar je dozorelo, so pa miši pospravile. Nam je ostala sesekana slama.

Vse drugačna je pšenica in jo moram še enkrat pohvaliti. Klasje je ko smrekovi storži in rdeče kleno zrnje ko pesek! Kvasički so nabiti z zrnjem, da kar kuka iz njih in je vsak klas podoben majhnemu roju čebel. Pa vsa je enaka kot bi jo postrigel s škarjami. Kakor zlato morje se zaziblje njiva, kadar potegne sapa, in trepeta pred srpi, ki neusmiljeno hrskajo in podirajo zlate glavice ... Mi smo imeli na treh njivah posejano pšenico, pa je imamo poln kozolec (ki ima pač le dva »štantac« in še šest kolcev! Morebiti bi se komu drugemu to še vedno zdelo prav malo, nam se ne, ker nismo vajeni, da bi je imeli več. Še toliko je ni vsako leto.

Tako, vidiš, dragi, je pri nas z žetvijo. Koliko imamo »tégac«, veš, kolikó bo zrnja. Ti bom pa tudi sporočil, ko omlatimo. Pšenica, menim, bo dobro dajala, drugo pa tudi po svoje. Prorokovati ne moremo nič in ni vedno.

Tę pozdravlja Tvoj

Jože Zdolanji.

SUHE GOBE
kupujemo po najvišji dnevni ceni.
SEVER & KOMP.
LJUBLJANA, Gosposvetska cesta št. 5.

DELO
v teh težkih časih so more še najlažje dobiti s ustanovitvijo domače pištarnice. Mi damo vsakomur tekoče delo, ker smo odjemalci za ple enline, dobavimo preje in izplačamo o zaslužek za pletenje, kar dokazuje mnogo shvalnic. Pišite še danes po gratulacijo-prospekte tvrdki
Domača Pištarska Industrija, odd. 4, Josp Kallš, Maribor, Trubarj: va 2.

Najboljši šivalni stroji in kolesa
so edino ADLER-GRITZNER za dom,
industrijo in obrt v vseh opremanh.

letotem švicarski pletilni stroj DUBIED
Posk v vezanje hroščica. — Niške cen.

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA
Telefon 2913
blizu Prelovskega spomenika za vodo.
Veščinska garancija.
Tudi za obroka.

Nočni častivci presv. Srca Jezusovega imajo v noči od 4. na 5. avgusta v ljubljanski stolnici celonočno češčenje. Molili bodo iz »Večne molitve« 8. uro v čast prebl. Dev. Mariji. Prosimo obilne udeležbe. Növinci lahko izberejo poljubno uro od 9 večer do 4 zjutraj.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebitine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov ozroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Majhše posestvo

kupim, najrajši kje na Gorenjskem. Ponudbo s ceno in natančnim opisom poslati na upravo lista pod št. 10.686.

Miša pri Skofljici z zemljiščem na prodaj za 34.000.— Din. Naslov pod šte. 10.747.

Parcela na Laverci z začetno zidavo hiše (cementno podkletjo dogolovljeno) na prodaj. Naslov v upravi lista pod šte. 10.747.

Mizarskega vajenca

sprejemem. — Zadnikar Jože. Verovškova ulica št. 48. Ljubljana 7.

Malo posestvo kupim do Din 30.000.— ali vzajem v najni. — Ponudbe na upravo Domoljuba pod »Resen kupec« št. 10881

Kože v stroji

vse vrste na podplate, notranjke, črno in ružavo goranje usnje blank, kosmato podlogo s. t. d. sprejema J. Lavrič, usnjarija, St. Vid pri Stični. Surove kože pošljite na postajo Stična.

Malo hišo v primerenem kraju za kupaško obrt kupim. Ponudbe na Lumpert, p. Mirna pet.

Pršilic. Podpisana Pelko Marija, posestnica v Orešju št. 21, preklicujem in obžalujem vse obdobje, ki sem jih izrekla zoper Kalčič Alojzijo, posestro v Orešju št. 22, kot neresnične in izmišljene in se ji zahvaljujem, da mi je žalitev odpustila.
Pelko Marija.

Vinogradniki, pozor!

Ra! bi dobrega vina. Dobro trto imaš. Dobro grozdje Ti bo zrastle. Dobro vino boš napravil z dobro pripravo. Vse drugo že imaš, samo REBELJNKA (pecljalnika) še nimaš. Obrni se na naslov: Fišter Anton, strojno kijačvarnicarstvo, Metlika. — Naročilni pogoji kar najugodnejši! Zamejam tudi za vino!

Prodaj 6 novih gnojilnih žrpalik litoželezni po znatno znižani ceni. — Ivan Zobeč. Sp. Gmeljne p. St. Vid nad Ljublj.

Posejila dele brezobrestno za odkup obrestov dolga in nakup nepremičnin: »Začruga«, Ljubljana, poštni predal 307, — iščemo poverjenike.

Kolite se dolgov

postavite si lastni dom z brezobrestnim posojilom Slavne hranilnice in posojilnice, Ljubljana, Mikločeva cesta 15 d.

Kolesa šivalne stroje, vse posamezne dele ter pnevmatike kupite na bolje in edino na ceneje le pri stari domači tvrdki M. R. Plevel, v Preski pošta Medvode.

Brezobrestno posojilo lahko vsak dobi! Pišite takoj na: A. H. Klančnik, Mojstrana.

Zadovoljni boste.

ko boste nosili čevlje, kupljene pri Jerneju Jeraj, Zanoga p. Smlednik. Samo ročno delo.

Ona: »V tvojem suknjiču sem našla pi-smo, katerega sem ti pred enim mesecem dala, da ga oddaj na pošto.«

On: »Da, to je tisti suknjič, katerega sem pustil doma, da bi gumba prišla, pa jih še do danes nisi.«

Poročne prstane, budilke i. t. d. nudi po zelo nizki ceni

JOSIP JANKO v Kamniku

na Sotni nasproti farne cerkve.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čeč.